

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 56/17

Møtedato: 14.12.2017

Dato: 8.12.2017

Arkivsaksnr:

Budsjett for Fakultet for kunst, musikk og design 2018

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Fakultetsstyresak 6/17, *Budsjett for Fakultet for kunst, musikk og design 2017*
- *Budsjett for Universitetet i Bergen 2017*
- *Fakultetsstyresak 23/17 Budsjettprosess 2018*
- *Universitetsstyresak 58/17 Budsjettprosessen for 2018*
- *Fakultetsstyresak 46/17 Budsjettfordelingsmodell for Fakultet for kunst, musikk og design*

Saken gjelder:

Forslag til fordeling av budsjetttrammer 2018 på fakultetets hovedbudsjettenheter. I denne saken etableres første del av fordelingen av KMDs budsjett for 2018, i samsvar med budsjettfordelingsmodell vedtatt i fakultetsstyremøte 02.11.17.

Universitetets budsjett i 2018

UiB styret vedtok for 2018 et budsjett på 3.525 mill. kroner over grunnbevilgningen og 925 mill. kroner som budsjett for inntekter over bidrags- og oppdragsmidler (BOA).

- Veksten i grunnbevilgningsøkonomien er 3,7 % men med en realvekst på om lag 0,8%. Inkludert i budsjettet er avtalt husleiekompensasjon for nybygget i Møllendalsveien.
- Veksten i BOA-økonomien er 6,3% og skyldes at flere fakulteter har satt seg høyere mål for denne delen av virksomheten.

UiB-budsjettet for 2018 er i stor grad et budsjett som sikrer gjennomføring av de tiltak som er foreslått tidligere og som følger som del av strategi og handlingsplaner.

De viktigste økonomiske virkemidlene i budsjettet for 2018 er:

- Refordeling av 23 rekrutteringsstillinger.
- 20 mill. fra nye studieplasser fra de siste årene kommer inn i UiBs økonomi og fordeles i rammene.
- 4 stipendiatstillinger flyttes fra PKU til UiB og fordeles til KMD.
- Videreføring av 40 nye studieplasser i IKT
- Kraftig økning i utstyrsposten både på kort og lengre sikt.
- 3 mill. kroner til koordinering av satsingsområdene for Klima-/energiomstilling og marin satsing.

- 6 mill. kroner til handlingsplanene under strategien som tilføres når tiltakene er klare
- 4 mill. kroner videreføres til HF2018 og legges varig inn i fakultetets ramme.
- 3 mill. kroner for å sikre HF strategisk handlingsrom til å møte ned nasjonale satsingen på humaniora.
- 1 mill. kroner av handlingsplanbudsjettene øremerkes UiBs Humaniorastrategi som er en del av oppfølgingen av regjeringens Humanioramelding. Det settes ned en tverrfakultær arbeidsgruppe som skal utarbeide tiltak og strategisk plan.
- 2 mill. kroner til strategiske tiltak ved Det juridiske fakultet.
- Budsjettet til DigUiB økes med 1 mill. kroner og prosjektet fortsetter med høy prioritet innen utdannings- og digitaliseringsområdet og med Digital læringslab som viktig innsatsområde i 2018
- 80 mill. kroner i utstyrtildeling til museet.
- Sikre stabil vekst i UBs mediebudsjett gjennom å dempe effekter av valutasingninger og ved å bevilge en fast realvekst.
- Fortsatt realvekst innenfor eiendomsområdet slik at godt vedlikehold sikres og klyngesatsingen skal kunne realiseres. Dette gjelder bl.a. Helseklyngen på Årstadvollen, Energi- og teknologiklyngen i ENTEK og Klimaklyngen på Nygårdshøyden syd.
- Incentivordning for EU-prosjekter videreføres.
- Større grad av tidsbegrensning av UiB felles sine budsjettposter for å sikre mulighet til resirkulering av midler til nye tiltak.
- Omfordeling til strategi på 1,2% i 2018, statens effektiviseringskutt kommer i tillegg

Strategien er konkretisert gjennom fire strategiske mål fra 2016 til 2022:

- UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljø, der alle fakultet skal ha fagmiljø i verdensklasse og flere fagmiljø av høy internasjonal standard innen 2022.
- UiB skal utdanne de mest attraktive kandidatene i Norge, med en målsetning at innen 2022 skal 85 % av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning.
- UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med myndigheter, næringsliv, kulturliv og samfunnsliv.
- UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen og skal innen 2022 være ledende i Norge innen digital formidling.

UiB har vedtatt 3 strategiske satsingsområder som er viktige for universitetets posisjonering både nasjonalt og internasjonalt:

- Marin virksomhet
- Klima- og energiomstilling
- Globale samfunnsutfordringer

Satsingsområdene skal gi målretting og tverrfaglig samarbeid inn mot disse tre områdene for en del av UiBs ressurser, og være en viktig del av UiBs utvikling av fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer på områder der UiB både har historiske, faglige og strategiske fortrinn.

Det er våren 2017 kartlagt hvor stor ressursinnsats UiBs vitenskapelige stab har i disse tre områdene. Kartleggingen er basert på fakultetenes og instituttene skjønsmessige vurdering av hvor stor andel av de vitenskapelig ansattes tid som brukes inn mot satsingsområdene vs andre områder.

Vit. årsverk fordelt på områder	Marin	Klima-/Energi.	Global samf.utf.	Delsum satsing	Andre områder	Sum	Andel satsing
HF	3	11	33	47	247	293	16 %
MN	152	153	6	310	324	635	49 %
MED	-	-	109	109	421	530	21 %
SV	1	23	52	75	161	236	32 %
JUS	3	2	8	13	72	84	15 %
PS	6	3	79	88	87	175	50 %
KMD	1	5	8	14	66	80	18 %
Sarssenteret	37	-	-	37	-	37	100 %
UM	5	6	-	11	28	39	28 %
Sum	207	203	295	705	1 406	2 111	33 %

Kartleggingen viser at i overkant av 700 forsknings- og undervisningsårsverk arbeider med forskning som kan defineres innenfor de tre satsningsområdene. Kartleggingen er ment å følges opp og er uttrykk for UiBs ønske om å styrke koblingen mellom strategi og ressurser.

UiBs budsjett for 2018 understreker nødvendigheten av økte studieinntekter og økte BOA-inntekter og effektivisering dersom UiBs samlede ressursgrunnlag skal kunne økes i årene fremover.

KMDs økonomiske ramme for 2018

Universitetsstyret vedtok i sak 118/17 budsjettfordeling for UiB for 2018. I tildelingsbrev datert 1.11.2017 er det stilt kr 166,3 mill. kroner til rådighet for fakultetet på grunnbevilgningen (GB) samt etablert et budsjett på 5,0 mill. kroner for bidrags- og oppdragsmidler (BOA).

Inntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kr)	Prosjekt	Bud 2018	Bud 2017	Endring	Endring %
Basis	000000	133 947	138 276	-4 329	-3,1 %
Resultatbasert uttelling åpen budsjetttramme	000000	17 709	15 507	2 202	14,2 %
Resultatbasert uttelling lukket budsjetttramme	000000	408	539	-131	-24,3 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	720006	11 013	5 320	5 692	107,0 %
Delsum rammebudsjett		163 077	159 643	3 434	2,2 %
Øremerkede midler annet	7xxxxx	1 317	1 306	10	0,8 %
Instituttinntekter	000000	500	-	500	
Avskrivningsinntekter	000000	1 400	-	1 400	
Sum grunnbevilgning		166 294	160 950	5 344	3,3 %
Bidragsmidler NFR	199995	300	500	-200	-40,0 %
Bidragsmidler EU	639995	1 050	-	1 050	
Bidragsmidler andre	699995	3 650	2 207	1 443	65,4 %
Oppdragsmidler	100005	-	-	-	
Sum bidrags- og oppdragsmidler		5 000	2 707	2 293	84,7 %
Sum totalt inntektsbudsjett		171 294	163 657	7 637	4,7 %

Hovedpunktene i budsjettet er som følger:

Lønns- og priskompensasjon (LPK) i statsbudsjettet er på 2,7 %. Pensjonspremien er oppjustert med 0,85 %, en effekt på om lag 0,45 % på total lønns- og priskompensasjon i fakultetene sine budsjetter. På bakgrunn av dette har UiB innarbeidet 3,15 % i lønns- og priskompensasjon ved budsjettfordelingen for 2018.

Basis

Basis økes med 4,353 mill. kroner med LPK, og kr 227.000 på grunn av videreføring av studieplasser ved GA. Basis er videre nedjustert med kr 380.000 knyttet til *driftsmidler* til 9,5 stillinger flyttet til administrative avdelinger.

Fra 2018 er KMD i sin helhet med i UiBs internhusleieordning. 29,1 mill. kroner av KMD tidligere arealbudsjettt trekkes inn, og 23,4 mill bevilges tilbake. Husleietilskuddet vil bli nedjustert med 1 mill. kroner i 2019 og ytterligere 1 mill. kroner i 2020, for å gi fakultetet noe tid til å tilpasse seg sin del av merkostnaden for nybygget i Møllendalsveien.

2017-grunnlaget er justert ned med en stilling som ble flyttet tilbake til HF.

Inntektene er redusert med et strategikutt på 1,2 % og et effektiviseringskutt på 0,53 %. Strategisk omfordeling og effektiviseringskutt utgjør dermed henholdsvis 1,916 mill. kroner og 0,853 mil kroner. Ved Stortinget behandling er effektiviseringskuttet økt med 0,2% - og utgjør til sammen 0,73%, og vil dermed øke til 1,165 mill. kroner.

Rekrutteringsstillinger

For 2017 ble det etablert en post for rekrutteringsstillinger på totalt 7 stillinger. 3 av disse ble overført fra GA (hvorav 2 vitenskapelige), 2 ble overført fra KHiB (egenfinansierte) og 2 bevilget nye av UiB med oppstart 1.7. 2017. For 2018 er budsjett økt med LPK og antall rekrutteringsstillinger økt med 2 stillinger med halvårseffekt fra 2017, 2 stillinger med halvårseffekt fra 2018 og 4 PKU-stillinger med helårseffekt fra 2018.

Åpen budsjetttramme

Virkingen av LPK er 0,488 mill. kroner og det er en aktivitetsøkning på 1,714 mill. kroner. Den samlede økningen er på 2,202 mill. kroner.

Lukket budsjetttramme

Virkingen av LPK er 0,017 mill. kroner og det er en aktivitetsreduksjon på 0,148 mill. kroner. Den samlede reduksjonen er på 0,131 mill. kroner.

Øremerkede midler

Dette gjelder Grieg Research School og midler til vitenskapelig utstyr

Inntekter

Det er etablert budsjett for instituttinntekter på kr 500.000 og merinntekter for avskrivninger på 1,4 mill. kroner.

BOA

Det er fastsatt et budsjett 5,0 mill. kroner i inntekter fra bidrags- og oppdragsmidler for KMD i 2017.

Tildelingsbrev følger for øvrig som vedlegg til denne saken.

Økonomistruktur KMD

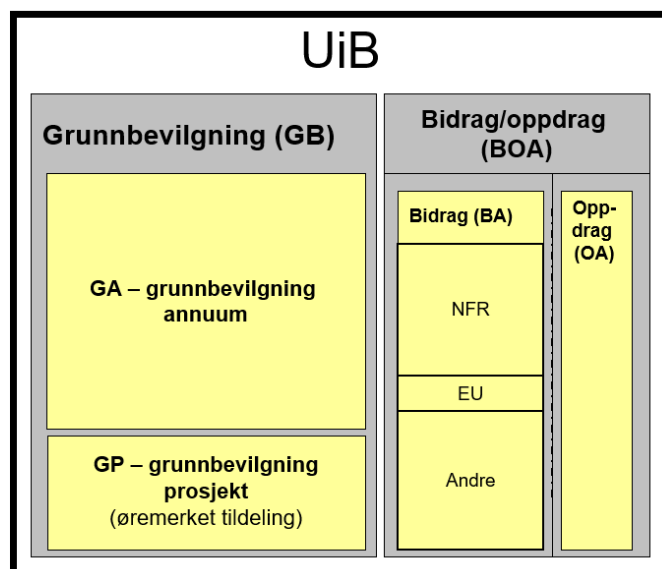
KMD har etablert en intern struktur for økonomisk ansvar, budsjettfordeling og oppfølging. Økonomistrukturen følger UiBs hovedinndeling:

Del 1: Grunnbevilgning (GB):

- Annuum (GA) – midler som fritt disponeres
- Øremerkede tildelinger (GP – midler som er bundet til formål fra KD eller UiB)

Del 2: Bidrags- og oppdragsmidler (BOA):

- Oppdragsmidler – konsulenttjenester og forretningsvirksomhet
- NFR-midler – bidrag fra Forskningsrådet
- EU- midler – bidrag fra EU
- Andre midler – bidrag fra private, offentlige og organisasjoner

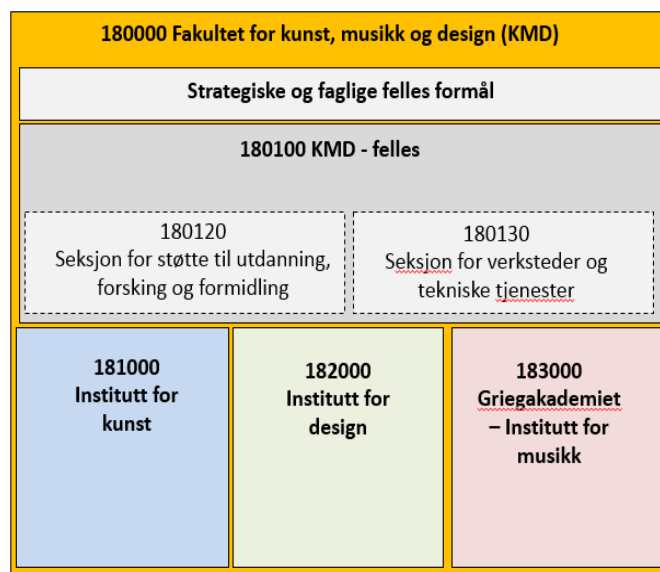
KMDs hovedbudsjettområder:

KMDs hovedbudsjettområder følger organisasjonsstrukturen. Forskjellig fra organisering 2017 er at fra 1.1.2018 er Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU) ikke lenger organisert ved UiB/KMD, men slått sammen med SIU/Norgesuniversitetet.

Figuren under viser forslag til KMDs hovedbudsjettområder/-rammer for 2018

- Strategiske og faglige fellesformål
- Fakultetsnivået, KMD felles inkludert seksjonene
- Institutt for kunst
- Griegakademiet – Institutt for musikk
- Institutt for design

Stedkoden for «Fakultet for kunst, musikk og design - fellesfunksjon» er omtalt som «KMD felles». Budsjettet tildeles og følges opp ved KMD felles og 3 institutter. Innenfor KMD felles vil det i tillegg være to seksjoner som disponerer budsjettmidler.

Ansvar for ulike budsjettposter

For 2018 viderefører KMD i stor grad prinsipper etablert ved oppstart av det nye fakultet pr 1.1.2017 med hensyn til hvor ved fakultetet ansvaret for ulike budsjettdele skal være.

Fastlønn

Fastlønn er den største kostnadsposten ved fakultetet og vil utgjøre 93 mill. kroner i 2018. Fakultetene ved UiB bruker en av to modeller for budsjettering og oppfølging av fastlønn. Den ene innebærer at fastlønn disponeres på instituttnivå, den andre at fastlønn disponeres på fakultetsnivå som et fellesbudsjett.

Det legges opp til at KMD også for 2018 bruker modellen som innebærer at fastlønn og sosiale kostnader disponeres av fakultetet. Modellen legger til rette for langsiktighet for disponering av faste kostnader og samtidig god fleksibilitet for det samlede fakultetsbudsjettet. Fastlønnsbudsjett kan også innenfor denne modellen føres på instituttens stedkoder slik at en ser hvor fastlønn brukes. Egne rapportvalg holder fastlønn utenfor rapporter for ordinær instituttrapportering.

Ledige fastlønnsmidler (vikarmidler) anbefales også holdt på KMD felles og forvaltes av fakultetsledelsen i samråd med instituttleder. Beslutning om bruk av ledige lønnsmidler avgjør eventuell fordeling mellom instituttet eller KMD felles.

For bidrags- og oppdragsaktivitet legges det opp til å følge den andre modellen, dvs. at fastlønn på prosjektene følges opp av instituttet som er prosjekteier. Det samme vil gjelde øremerkede midler grunnbevilgning.

Bygningsdrift

Fra 2018 inngår KMD i UiBs internhusleiemodell, og ansvar for kostnader med bygningsdrift legges til KMD felles. Husleien for nybygget er fordelt på internhusleien og inngår med det i leie som betales til UiBs eiendomsavdeling. Finanseringen av husleie er et fellesanliggende og det er derfor naturlig at budsjettet blir på KMD felles i 2018.

Inntekter

Rammene som fordeles instituttene og KMD felles er netto budsjettammer. Inntekter som enhetene kan oppnå vil dermed inngå som en del av instituttens driftsrammer.

Verkstedene

Ved organiseringen av det nye fakultetet er verksteder og tekniske tjenester etablert som en egen seksjon for verksteder og tekniske tjenester under KMD felles. Dette innebærer at både lønnskostnader og tilhørende driftskostnader ikke skal belastes instituttene, men legges til KMD felles. Lønnskostnadene etableres på KMD felles, mens netto driftskostnader knyttet til verkstedene er lagt til seksjon for verksteder og tekniske tjenester. Driftskostnader ved GA som kan knyttes til Seksjon for verksteder og tekniske tjenester legges også hit, dette gjelder pianoteknikk og lydteknikk.

Strategiske midler

Enkelte strategiske og faglige prioriteringer forutsetter at fakultetet selv avsetter øremerkede budsjettmidler. For å sikre dette, er midler til særskilte tiltak samlet i en egen budsjettramme. Strategiske midler disponeres av fakultetsledelsen, og vil utgjøre sentrale prioriteringer i samsvar med strategiske planer og årlige virksomhetsplaner - utover ordinær drift av fakultetet. Rammen inkluderer sentrale faglige prioriteringer, f.eks. midler til kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, faglige støttemidler, o.l.

Rammen bør være fleksibel slik at fakultetet kan budsjettere for prioriterte formål, og størrelsen på rammen og enkelttiltak må vurderes med utgangspunkt i disponibel ramme hvert år. Overførte midler uten bindinger (som ufordelte eller ubrukte midler) vil også være avgjørende for KMDs strategiske handlingsrom fra et år til et annet. Det må gjennomgås hvilke formål som plasseres her i forhold til budsjettavsetninger på KMDs institutter og seksjoner. Interne belønningsmidler for uttelling på resultatindikatorer er vedtatt lagt til rammen for strategiske formål.

Disponible midler på instituttene

Gitt modellvalg med hensyn til fastlønn og husleie/internhusleie vil instituttene tildeles en budsjettramme for grunnbevilgningen som skal dekke variabel lønn (timelønn, honorar, m.m.) og andre driftskostnader. Dette betyr at instituttene vil ha fokus på de variable utgiftspostene som i praksis er dem som kan og skal besluttes innenfor et budsjettår, mens de faste og langsiktige kostnadene besluttes på KMD felles.

Unntaket her er BOA-prosjekter der alle kostnader følger prosjektene. Det samme vil gjelde øremerkede midler grunnbevilgning.

Overførte midler fra 2017

I hovedsak følges prinsipper for overføring av midler på de ulike budsjettområdene, slik det ble vedtatt på styremøte 02.11.2017 om budsjettfordelingsmodell. KMD forventer store overføringer fra 2017 til 2018, og prinsippene nedenfor avhenger av at KMD ikke fratras deler av de forventede overføringene.

Grunnbevilgning annuum

- *Instituttenes driftsrammer:* Merforbruk trekkes i sin helhet fra tildelt driftsramme året etter. Merforbruk som oppstår av årsaker utenfor instituttets kontroll kan instituttet søke å få ettergitt (instituttet har et ansvar for å rydde opp i dette før årsavslutning). Underforbruk av disponibel driftsramme kan overføres fra et år til et annet, begrenset oppad til inntil 5 % av tildelt driftsramme. *Som følge av at 2017 har vært første driftsår, ønsker midlertid fakultetsledelsen at ubrukte driftsmidler fra 2017 til 2018 overføres uavkortet til instituttene.* Merforbruk eller underforbruk på fastlønnsmidler er under fakultetets styring, og overføres ikke.
- *Strategiske og faglige midler:* Det foretas en gjennomgang av ubrukte budsjettmidler ved årsavslutning, da enkelte budsjettposter vil være bundet i fremtidige forpliktelser. Ubrukte faglige tildelinger til ansatte ved instituttene følger føringer i tildelingsbrev.

- *KMD felles og seksjonene.* Ubrukte midler (eller merforbruk) overføres ikke.

Grunnbevilgning prosjekt

- *Rekrutteringsstillinger.* Ubrukte midler (eller merforbruk) overføres i sin helhet til samme formål, med mindre det er gitt andre føringer i tildelingsskriv.
- *Øremerkede midler andre.* Ubrukte midler eller merforbruk overføres i sin helhet til samme formål fra et budsjettår til det neste, med mindre det er gitt andre føringer i tildelingsskrivet.

BOA

- BOA-inntekter følger prosjektets fremdrift og avregnes ved hver årsavslutning, dvs. at det ikke er overførbare midler på BOA. BOA-inntekter avregnes i forhold til kostnadsføring.

I det videre presenteres budsjettfordeling for 2018. Det vises også til prinsipper for fordeling vedtatt i fakultetsstyret 02.11.2017.

Budsjettutfordringer 2018 – og videre

Noen av budsjettutfordringene KMD står overfor med tildelt ramme 2018 er:

Husleieutfordringen

I 2018 er denne kostnaden beregnet til 5,7 mill kr, og vil øke med 1 mill kr i både 2019 og 2020. KMD har skissert løsninger for husleieutfordringen, men dette innebærer dels at midler etter virksomhetsoverdragelsen tilbakeføres fakultetet.

Strategisk omfordeling

KMD er påført ca 1,9 mill kr i omstillingsmidler til UiB. Disse midlene kan fakultetet hente tilbake, jfr tildeling til GRS, vitenskapelig utstyr og ikke minst rekrutteringsstillinger som tildeles. Dette er imidlertid øremerkede midler, som betyr at KMD likevel må finne rom for denne reduksjonen i annum.

Effektiviseringstiltak

KMD er voldt 1,1 mill kroner i kutt pga. effektiviserings- og avbyråkratiseringsreduksjonene som er påførte statlige virksomheter.

Økt arealbehov

Det er det akutt behov for arealutvidelser knyttet til lokaliteter for KMDs nåværende og kommende stipendiater.

Grunnlag for instituttens midler 2018

Ved budsjettfordeling 2017 ble KMDs grunnbevilgning annum dannet ved at bevilgningsrammene til KHiB og GA ble slått sammen, og fordelt på etablerte hovedbudsjettområder. *Videreføring* av disponible budsjettammer var et viktig prinsipp for rammene til instituttene, uten at det ble vurdert justeringer/tilpasninger knyttet til felles budsjettområder. Det var ikke prioritert å utrede hvilke eventuelle bidrag til fakultetets felles

budsjettavsetninger som skal tilføres fra hhv. KHiB- og GA-andelen. Det vil i stor grad si at «KHiB-delen» av bevilgningsrammen ble brukt for felles budsjettavsetninger.

For budsjettering 2018 er det etablert prinsipper for budsjettfordeling, vedtatt i styresak 46/17. Utover dette må det fastsettes et *grunnlag eller nullpunkt* for instituttene driftsbudsjetttrammer annuum for 2018. Fakultetet må med det ta stilling til hva som skal være utgangspunktet for tildelte midler – skal det baseres på historikk, 2017-fordeling, antall studenter, antall ansatte, annet? Her må det tas stilling hva som skal bestemme fastlønnbudsjettet og driftsrammen.

KMDs felles budsjettmidler for 2018 (KMDs felles drift, strategiske midler og investeringer) må betraktes som disponible for hele fakultetets virksomhet og ikke bare noen institutter. Videre må det vurderes budsjettjusteringer for GA sitt bidrag til fakultetsnivået.

GA – bidrag til fakultetets felles midler

For å fastsette GA sitt bidrag til KMDs felles budsjettmidler er det tatt utgangspunkt i GA's andel av grunnbevilgning annuum i 2017. Denne andelen utgjorde 20%. For å beregne GA's andel er det gjort en enkel beregning der 20% av 2017-tildeling til fellesmidler til KMD felles drift, strategiske midler og investeringsmidler.

Beregningsgrunnlaget for dette er til sammen kr 3,9" strategiske midler + kr 6,5" KMD felles drift. 20 % av dette blir 2,08 mill. kroner som foreslås trukket ut av GA's budsjetttramme for 2018 – fordelt med 80/20 på hhv. fastlønnbudsjett og driftsbudsjett.

Fastlønnbudsjettet 2018 for instituttene og fakultetsnivået viderefører budsjettmidler 2017, og tar utgangspunkt i videreføring bemanningsplaner utarbeidet ved virksomhetsoverdragelsen, og sammenslåingen av KHiB og GA til et nytt fakultet.

På instituttene ble driftsmidler basert på videreføring av tidligere rammer. På fakultetsnivået ble driftsmidler fordelt på fakultetsnivå og de to seksjonene.

Sammenligning budsjetttrammer pr studenttall

Ved KHiB var totalrammene (lønnbudsjett og driftsbudsjett) til avdelingene kunst og design fastsatt med utgangspunkt i studentmåltall. Dette var budsjettfordelingsprinsippet ved KHiB fra ca. 2013 og frem t.o.m. virksomhetsoverdragelsen 1.1.2017. Måltallene representerte et historiske tall fastsatt for KHiB i forhold til det antall studenter KHiB hadde finansiering for. Med bakgrunn i studenttall fikk avdelingene tildelt en ramme pr studentmåltall.

Studieprogrammene innen kunst, musikk og design er, med unntak av musikkvitenskap, alle innenfor samme finansieringskategori (B). I utgangspunktet er det derfor interessant å sammenligne hvilke disponible rammer instituttene har sammenlignet med hverandre. Hvilke indikatorer man skal bruke for å sammenligne kan være mange, men en aktuell indikator vil være studenttall ved instituttene. Her er det ønskelig å sammenligne instituttene disponible midler i forhold til det antall studenter et institutt er forventet å ha. For sammenligning er det brukt antall studieplasser (opptaksramme) høsten 2017. Det antas at dette gir et riktigere bilde enn registrerte studenter som kun gir et øyeblikksbilde og kan variere mye fra år til år og mellom instituttene).

Tabellen under viser studentplasser pr institutt basert på opptaksramme høsten 2017:

	Finansi- ering	Omfang (år)	Studie- plasser (opptaks- ramme)	Totalt student- tall pr. program	Studentplasser pr institutt		
					Kunst	Musikk	Design
Bachelor							
Bachelorprogram i design	B	3	35	105			105
Bachelorprogram i kunst	B	3	45	135	135		
Bachelorprogram i musikk eller komposisjon	B	4	25	100		100	
Bachelorprogram i musikkvitenskap	F	3	12	36		36	
Integrert masterprogram							
Integrert masterprogram i musikkterapi	B	5	14	70		70	
Master							
Masterprogram i design	B	2	28	56			56
Masterprogram i kunst	B	2	29	58	58		
Masterprogram i musikk eller komposisjon	B	2	12	24		24	
Masterprogram i kuratorpraksis	B	1,5	10	15	15		
Årsstudium							
Praktisk-pedagogisk utdanning, kunst og desi	B	1	17	17			17
Praktisk-pedagogisk utdanning, musikk	B	1	14	14		14	
Sum			241	630	208	244	178

Sammenlignet budsjettmidler 2017 pr institutt pr studieplass (beregnet av opptaksramme):

2017	(tall i hele 1000)	Kunst	Musikk	Design
Lønnsbudsjett		19 600	26 200	16 000
Driftsmidler		5 000	5 500	4 200
Sum budsjettmidler		24 600	31 700	20 200
Lønnsbudsjett pr studentplass 2017		94	107	90
Driftsmidler pr studentplass 2017		24,0	22,5	23,6
Sum budsjettmidler pr studentplas		118	130	113

Tabellen viser at i 2017 hadde instituttene relativt like driftsrammer pr studieplass, men at det er større forskjeller i lønnsmidler pr studieplass. Tabellen viser at Griegakademiet har høyere ramme pr studieplass enn Kunst og Design. For enkelthets skyld er det ikke gjort justeringer for musikkvitenskap som har en lavere finansiering pr studieplass (kategori F er ca. 1/3 av kategori B). Justeres det for musikkvitenskap øker tallene for GA – både på lønn og drift.

Denne måten å sammenligne budsjettmidler gir et forenklet bilde, men basert på at finansieringskategorien er den samme, burde det ikke være så ulikt – selv om det er flere argumenter for at det ene studieprogrammet vil være dyrere å drifte enn et annet.

Sammenligningen er interessant og kan gi en pekepinn på fordeling instituttene imellom, men det er ikke tilstrekkelig grunnlag til å foreta justeringer kun på denne bakgrunn for 2018.

Budsjettfordeling 2018

Forslaget til fordeling av fakultetets ramme er basert på budsjettfordelingsprinsipper vedtatt i fakultetsstyremøte 02.11.17. Det er prioritert å sikre instituttene og fakultetet økonomiske styringsrammer så tidlig som mulig.

Forslag til budsjettfordeling er disponert i samsvar med UiBs økonomistruktur som følger;

- Grunnbevilgning annuum
- Grunnbevilgning øremerket
- Bidrags- og oppdragsaktivitet

Grunnbevilgning annuum – inntekter

Tildelingsbrevet viser følgende annuumsinntekter:

Inntekter annuum (tall i tusen)	
Inntekter basis	133 947
Resultatmidler åpen ramme	17 709
Resultatmidler lukket ramme	408
Andre inntekter annuum	-
Inntekter annuum	152 064

Inntekter annuum viser alle rammeinntektene utenom dem som skal dekke rekrutteringsstillingene. Disse behandles under øremerkede midler.

Grunnbevilgning annuum – kostnadsbudsjett

KMDs ramme for 2017 var sammensatt av GA og KHiB sine rammer for 2016, fratrukket midler for funksjoner som er overført til UiBs sentraladministrative enheter; bygningsdrift, bibliotek, IT, arkiv, HR og økonomi.

KMDs behov for sentrale budsjettmidler (KMD felles drift, strategiske tiltak, reserver og investeringer) må dekkes innenfor denne rammen. Gitt at hele fakultetet skal kunne dra nytte av/ trekke på budsjettposter på KMD felles i 2018, er et naturlig utgangspunkt at budsjettposter på fakultetsnivå ved KMD også er sammensatt av bidrag fra rammene fra tidligere KHiB og GA. Se Driftsrammer pr institutt under.

Kostnadene foreslås fordelt som følger i 2018:

Kostnader annuum (tall i tusen)	Ramme 2018	Budsjettert behov 2018	* Bruk av overføringer
Fastlønn og sosiale kostnader (inkl. etterlønn)	93 000	93 000	
Driftsmidler pr institutt og KMD felles	21 600	21 600	
Bygningsdrift	33 700	36 700	-3 000
Strategiske og faglige prioriteringer	3 000	6 600	-3 600
Investeringer - utstyr øvrig	1 000	3 000	-2 000
Reserver - ufordelt annuum	-236	3 000	-3 236
Sum kostnader annuum	152 064	163 900	-11 836

*Bruk av overføringer viser bare en del av overføringer fra 2017 som er planlagt for disponering i 2018. Instituttene er også gitt aksept for å kunne planlegge for ubrukte overføringer fra driftsrammen 2017.

Fastlønn og sosiale kostnader

Per 1.1.2018 har fakultetet samlede lønnsforpliktelser for 93 mill. kroner.

Fastlønnsbudsjettet til fakultetet tar utgangspunkt i bemanningsplanen etablert for KMD pr 1.1.2017. Bemanningsplanen utgjør et stillingsgrunnlag pr institutt og for KMD felles. Det er gjort noen budsjettmessige tilpasninger i forhold til lønnsbudsjettet (det ble også gjort for 2017). Stillinger som ikke er plassert på instituttene er alle plassert på KMD felles.

Fastlønnsbudsjettet for 2018 annuum inkluderer ikke stillinger som er knyttet til øremerkede midler grunnbevilgning, f.eks. rekrutteringsstillinger, PKU. Stillinger i sentraladministrative enheter inngår heller ikke i grunnlaget.

Det må gjennomgås i hvilken grad vedtatt bemanningsplan for KMD vil innebære langsiktige endringer i lønnskostnader ved fakultetet. For 2018 er det lagt inn 100 % stilling som prodekan og 60 % stilling som visedekan. Disse midlene kompenseres for institutt som avgir personalressursene.

Ubesatte stillinger i henhold til bemanningsplanen er lagt inn med budsjettmessig helårsvirkning for å synliggjøre forpliktelsen for fakultetet. Ved ledig lønn er det budsjettet med laveste lønnstrinn i gjeldende stillingskategori, og begrunnes med at ledige stillinger som regel vil stå ubesatt i en periode før tilsetning, eller at det hentes vikarhjelp som ikke fullt ut fyller de budsjetterte lønnskostnadene.

Fastlønnsbudsjettet er lagt inn med 2,7 % lønnsvekst. Pr institutt og pr fakultetsnivået er det lagt inn 2,7 % lønnsvekst fra mai 2018, samtidig som det er lagt inn økt sats for arbeidsgivers pensjonsinnskudd med 0,45%. Det er også lagt til et beløp til lokale forhandlinger.

For 2018 er det også lagt inn en buffer på etterlønnforpliktelser i åremålsstillinger som utløper 2018.

Forslag til fastlønnsbudsjett tar høyde for å kunne dekke lønnsforpliktelsene for 2018, men det må utredes et lønnskostnadsnivå på lengre sikt. Det er under utarbeidelse en plan for disponering av fastlønnsbudsjett både på kort og lang sikt. Denne bør utredes og være i samsvar med strategisk plan for fakultetet. Dette er et verktøy for å planlegge antall stillinger ved fakultetet, slik at fakultetet etablerer en langsiktig plan for disponering av stillingsressurser. Denne økonomiske stillingsplanen vil være viktig for instituttene og fakultetets handlingsrom i fremtidige budsjettår – gitt de strategiske satsninger og budsjettutfordringer fakultetet står overfor.

Lønnsrammen er videre redusert for budsjettreduksjoner knyttet til strategisk omfordeling og effektiviseringskutt. Disse budsjettreduksjonene er fordelt med 80/20 på hhv. lønnsbudsjett og driftsbudsjett ved fakultetsnivået og instituttene. I praksis må dette fores ved å legge inn budsjettreduksjoner i lønnsmidlene ved instituttene og fakultetsnivået. Innsparing kan oppnås f.eks. ved å holde ledige stillinger vakante og ved refusjoner. Det vil være fakultetsledelsens ansvar å sikre at disse budsjettreduksjonene ivaretas.

Driftsrammer instituttene

For instituttene vil driftsrammene annuum, inkludert de inntekter som realistisk kan oppnås, utgjøre instituttens «frie midler». Driftsrammen vil være timelønn/variabel lønn og andre driftskostnader samt inntekter fra salg mv., men det er ikke skilt på inntekter og kostnadsposter, eller på basis og resultatmidler (gjelder GA).

Prinsippene for fordeling av budsjettmidler til KMD er orientert om i styresak 46/17 om budsjettfordeling 2018, og i samme sak er det vedtatt prinsipper for videre budsjettfordeling til videre til instituttene. Kort oppsummert er GA resultatutsatt i samsvar med KDs og UiBs finansieringsmodell, mens kunst og design fortsatt er unntatt fra resultatbasert uttelling (med unntak for doktorgradskandidater).

Den videre detaljering av vedtatte driftsrammer foretas i samarbeid mellom instituttleder og økonomiavdelingen. Instituttens driftsrammer bør samsvare med planlagte tiltak i årlig virksomhets-/aktivitetsplan.

Instituttens driftsrammer er i utgangspunktet videreført med rammer tilført i 2017, justert for LPK. Driftsrammene er videre redusert for budsjettreduksjoner knyttet til strategisk omfordeling og effektiviseringskutt. Disse budsjettreduksjonene er fordelt med 80/20 på hhv. lønnsbudsjett og driftsbudsjett ved instituttene. For instituttene er reduksjonene lagt inn som et kutt i instituttens driftsrammer, og det vil være instituttleders ansvar å påse at rammen inkl. kutt overholdes når budsjettene detaljeres og fordeles på instituttet.

Instituttene for kunst og design

Ved gamle KHiB var totalrammene til avdelingene Kunst og Design de siste årene beregnet med en *lik budsjettsats pr studentmåltall*. Tildelt totalramme var til dekning av både lønnskostnader og øvrige driftsaktiviteter. Da lønnsressursene pr student var ulike, ga det utslag slik at Kunst ble tilført en høyere andel lønnskostnader pr student, mens Design ble tilført en høyere driftskostnad pr student (inkl. midler til gjestelærere).

Ved etableringen av budsjettammer for 2017 var det vanskelig å videreføre et prinsipp om at samlet ramme (lønn og drift) beregnes med lik sats pr studentmåltall, når bemanningen ble endret samtidig som instituttene ikke lenger har ansvar for fastlønnsmidlene. Verksmestre og verkstedskostnader ble overført til fakultetets fellesnivå. Det nærmeste man kom var å *videreføre* driftsrammene fra 2016, justert for uttrekk av verkstedskostnader, men det vil innebære at Institutt for design i 2017 tildeles vesentlig mer i driftsramme enn Institutt for kunst, til tross for at sistnevnte er større målt i studenter og ansatte. Det var videre uttalt fra fakultetets ledelse at bruk av gjestelærere skulle reduseres.

For 2017 ble summen av driftsrammene 2016 for de to avdelingene videreført i 2017, fratrukket verkstedskostnader og sosiale kostnader knyttet til gjestelærere. Driftsrammene ble deretter fordelt med et likt budsjett mellom de to instituttene for kunst og design. I løpet av 2017 ble driftsmidler til MA kuratorpraksis overført fra strategisk ramme til institutt for kunst.

For 2018 foreslås det å videreføre driftsrammene fra 2017 til kunst og design, justert for prisvekst. Driftsrammene er videre redusert med 20 % av budsjettreduksjoner knyttet til strategisk omfordeling og effektiviseringskutt (80 % er lagt på lønnsrammen).

Husleieutfordringen vil for 2018 i all vesentlighet dekkes inn av sentrale midler / overførte utbrukte midler fra 2017, men begge instituttene for kunst og design er forutsatt å dekke sin

relative andel av husleieutfordringen for 2018 (utgjør for kunst og design hhv. kr 273' og kr 223'). Budsjettreduksjonen legges på instituttens driftsrammer. Begge instituttene for kunst og design ligger an til å bruke betydelig mindre enn tildelt budsjett for 2017. Disse midlene vil bli overført instituttene uavkortet, og vil for 2018 kunne bidra til å dekke hele eller store deler av budsjettreduksjonene på driftsbudsjettet.

GA – Institutt for musikk

GA's driftsramme 2017 ble videreført med utgangspunkt i rammen som GA tilførte fakultetets ramme fratrukket følgende budsjettposter:

- lønnskostnader for instituttet i bemanningsplanen og stillinger overført fakultetets fellesnivå,
- øremerkede midler grunnbevilgning,
- bygningsdrift (husleie),
- *driftskostnader vedrørende verksteder og tekniske tjenester*
- *andel av strategiske midler og fakultetets felles driftskostnader*

De 2 siste postene var forutsatt skulle trekkes fra GA's ramme, men for 2017 ble disse reduksjonene ikke effektuert. Med dette var GA unntatt fra å bidra til fakultetets felles drift og strategiske budsjettmidler for 2017. Det er også vanskelig å beregne hva som er en rimelig «andel» fra GA til KMDs fellesnivå. Det er ikke tilført midler fra UiB/HF, så midler til felles driftskostnader og strategiske midler må komme fra de rammer KHiB/GA brakte inn i KMDs ramme.

For 2018 er det foreslått at GA sin driftsramme beregnes med utgangspunkt i 2017-rammen, justert for prisvekst, men da også redusert for bidrag til følgende;

- *driftskostnader vedrørende pianoteknikk og lydteknikk overføres til seksjon for verksteder*
- *andel av strategiske midler og fakultetets felles driftskostnader bidrar til saldering av fakultetets budsjett.*

Til sammen er det tatt utgangspunkt i GA sin andel av driftsrammene til KMD felles og instituttene, som i 2017 utgjorde 20 %. Ved å benytte denne %-satsen for budsjettavsetning til strategiske midler og KMD felles i 2017 utgjør GA's andel kr 2.080'. Denne reduksjonen er foreslått fordelt med hhv. 80/20 på fastlønnsbudsjett/driftsbudsjett, da dette er samme forhold som andre budsjettendringer fordeles.

Griegakademiet ligger an til å bruke mindre enn tildelt budsjett for 2017. Disse midlene vil bli overført instituttet uavkortet, og vil for 2018 kunne bidra til å dekke store deler av budsjettreduksjonene på driftsbudsjettet. GA henter også ut betydelige midler i resultatuttelling på åpen ramme (jfr. tabell i driftsrammer oppsummert under).

Driftsrammer pr institutt - oppsummert

Driftsrammene pr institutt er et rammebudsjett. Summen av kostnader og inntekter instituttet oppnår utgjør budsjettrammen. Driftsramme pr institutt er inntil videre ikke fordelt på inntekter og kostnader (timelønn og andre kostnader). Detaljeringen av budsjettammene på artskonto, analysenummer og riktig periode foretas i samarbeid mellom instituttleder og økonomiavdelingen, etter at fakultetsstyret har vedtatt rammene.

Driftsrammer annum instituttene (tall i tusen)	Kunst	Musikk	Design	Sum
Driftsrammer 2017	5 000	5 500	4 200	14 700
Lønns- og prisvekst 2,7%	135	149	113	397
Effektiviseringskutt 0,73 % (herav drift 20%)	-53	-66	-43	-162
Strategisk omfordeling 1,2% (herav drift 20%)	-87	-108	-71	-267
Husleieutfordring kunst og design (100% drift)	-273		-223	-497
Justering GA til kmd felles (herav 20% drift)		-416		-416
Nye studieplasser GA (herav drift 20%)		45		45
Resultatuttelling GA åpen ramme (herav drift 20%)		440		440
Resultatuttelling GA lukket ramme (herav drift 20%)		-26		-26
Sum driftsrammer 2018 (avrundet)	4 700	5 500	4 000	14 200

Instituttene vil uavkortet få overført ubrukte instituttmidler fra 2017. Selv om dette vil mer enn oppveie reduserte driftsrammer for 2018, er det viktig å understreke at instituttene må tilpasse sin fremtidige virksomhet til reduserte driftsrammer.

Ser vi igjen på sammenligning av driftsrammer for 2018, ser vi at driftsrammer pr student med disse justeringene faktisk også jevner seg mer ut enn for 2017:

2018	Kunst	Musikk	Design
Driftsbudsjett pr institutt 2018 (tall i hele 1000)	4 700	5 500	4 000
Studieplasser (opptaksramme)	208	244	178
Driftsbudsjett pr studieplass 2018 (tall i hele 1000)	22,6	22,5	22,5

KMD felles - driftsramme

KMD felles driftsramme utgjør en samlet ramme til driftsmidler på fakultetsnivået. Dette omfatter budsjettmidler til seksjonene under fakultetsnivået, samt alle typer felles kostnader for fakultetet; personalkostnader, frakt og transport, forbruksmateriell, kjøp av eksterne tjenester, rekvisita, telefoni, porto, reisevirksomhet, representasjon og bevertning, styrekostnader, studentaktiviteter, organisasjonsutvikling, o.l. Det er p.t. avsatt en samlet driftsramme til KMD felles. Denne rammen må i neste runde detaljeres og fordeles på KMD felles og seksjonene.

Lønns- og driftsramme ved KMD felles er på lik linje med instituttene redusert for en relativ andel av kutt for strategisk omfordeling og effektiviseringskutt.

KMDs felles driftsramme for 2018 kan synliggjøres slik:

Driftsrammer annum instituttene (tall i tusen)	KMD felles
Driftsrammer 2017	6 500
Lønns- og prisvekst 2,7%	176
Effektiviseringskutt 0,73 % (herav drift 20%)	-71
Strategisk omfordeling 1,2% (belastes strategisk ramme)	-
Husleieutfordring KMD felles (20/80 lønn/drift)	-73
Justering GA til kmd felles (20% drift)	416
Kompetanseheving, utstillingsstøtte og rekruttering (overført fra strategisk ramme)	500
Sum driftsrammer 2018 (avrundet)	7 400

Det er nødvendig å gjøre noen erfaringer etter årets avsetning til KMDs felles drift. Så langt i 2017 kan det se ut til at denne rammen er noe lavt budsjettert, bl.a. seksjon for verksteder som må suppleres med budsjettmidler fra GA's andel av tekniske driftstjenester.

I budsjetteringen av 2018 er det tatt utgangspunkt i budsjett for 2017, redusert med budsjettkutt som instituttene, men tillagt den delen av GA's rammejustering til fellesskapet som belaster GA's driftsramme.

Budsjettreduksjonene på driftsrammene kan synes små, men det er viktig å understreke at dette utgjør kun 20% av reduksjonene. De resterende 80 % må dekkes inn over lønnsbudsjettene både på instituttene og fakultetsnivået.

Midler til kompetanseheving for teknisk/administrative, rekrutterings-/portfoliedag og utstillingsstøtte (visningsrom og Galleri Fisk) har tidligere lagt på strategisk ramme. Dette er imidlertid ordinær drift og er overført til KMDs felles driftsramme på fakultetsnivå. Utgjorde kr 500' i 2017.

Husleie og bygningsdrift

Til sammen var det budsjettert med 39 MNOK til bygningsdrift i 2017. Av disse utgjorde 6,5 mill. kroner GA's andel i UiBs internhusleiemodellen. I budsjettildeling for 2018 er 29,1 mill. kroner av KMDs tidligere arealbudsjett trukket inn, og 23,4 mill bevilget tilbake (jfr. UiBs tildelingsbrev vedlagt).

Det er budsjettert med kostnader på 36,7 mill. kroner til husleie/bygningsdrift for 2018. I prinsippet er det UiBs Eiendomsavdeling som skal dekke alle kostnader ved KMDs bygningsdriftskostnader, men kostnader ved KMDs utleiebygg og noe annen bygningsdriftskostnader forventes å være KMDs ansvar. Det er budsjettert på følgende budsjettposter for 2018;

Husleie/bygningsdrift 2018	Budsjett (hele 1000)
Internhusleie	31 600
Energi (intern)	3 700
Utleiebygg	700
Annen bygningsdrift	700
Sum budsjettbehov	36 700
Bruk av overførte midler	3 000
Sum budsjett 2018	33 700

UiB/KMD vil for perioden 1.1.2018 – 31.03.2018 også ha kostnader på ca. 1,0 mill. kroner knyttet til leie av Vaskerelven 8. Det er ikke lagt inn budsjett for denne leiekostnaden, da det må avklares hvilken enhet ved UiB som har ansvar for denne. Hvis KMDs ansvar må dette hentes av overførte midler 2017. Denne kostnaden er foreløpig lagt på strategiske midler (se kapittel om dette).

Husleieutfordringen

KMD har en husleieutfordring ved at nytt bygg kun kompenseres med inntil 75 % av økte husleieutgifter fra KD.

For 2018 utgjør KMDs husleieutfordring i størrelsesorden 5 mill. kroner, som vil bli ytterligere oppjustert med 1 mill. kroner i 2019 og ytterligere 1 mill. kroner i 2020. Slik får KMD noe tid til å tilpasse seg merkostnadene for nybygget i Møllendalsveien.

Husleieutfordringen angår i utgangspunktet «KHiB-delen» av bevilgningsrammen for nytt fakultet. For 2018 er det foreslått at Griegakademiet ikke belastes for fakultetets husleieutfordring for nybygget i Møllendal. Når KMD mottar oppstartbevilgning til et bygg for GA, samlokalisert med kunst og design i Møllendal, vil det være mer naturlig å se på husleieutfordringen som et felles anliggende for fakultetet. Et annet argument for å unnta GA for direkte budsjettkutt til husleieutfordringen er at instituttet i 2018 også må tilpasse seg lavere budsjetttramme som følge av rammejustering for økte bidrag til KMDs felles budsjettområder.

KMD har i løpet av 2017 gjort vurderinger av hvordan fremtidige utfordringer med husleieforpliktelser kan håndteres. Tiltak er bl.a. bruk av overførte midler, reduserte budsjettavsetninger til strategiske formål, reduserte budsjettreserver, kostnadsuttak til gjestelærere, avvikle utleiebygg, reduserte bygningsdriftskostnader m.m.

For 2018 forventer KMD i stor grad å kunne løse husleieutfordringen ved bruk av overførte midler fra 2017 som ikke er bundet i andre forpliktelser. Samtidig er det vurdert som viktig at fakultetet allerede fra 2018 initierer budsjettreduksjoner/kostnadsreduksjoner som husleieutfordringen krever. Det er foreslått at en relativ lav andel (15 %) av årets husleieutfordring legges ut som budsjettreduksjoner på instituttene for kunst og design og KMD felles, mens resten tas gjennom saldering av tildelt budsjetttramme/bruk av overførte midler fra 2017. Å kun kutte rammene med 15 % av årets husleieutfordring kan synes lite, men forventning om store overføringer fra 2017, kombinert med at instituttene og fakultetsnivået også utsettes for budsjettreduksjoner til effektivisering og strategisk omfordeling, gjør at 15 % reduksjon er tilstrekkelig.

Med utsikter til lavere årlige overføringer og lavere bevilgningsrammer til annuum vil det i årene fremover (fra 2019) med stor sannsynlighet bli behov for å håndtere en større del av husleiemerkostnadene gjennom kutt i instituttene og seksjonenes budsjettrammer. På den annen siden kan fakultetets forventning om vekst i BOA-inntekter også kunne bidra til utfordringen med økte husleiekostnader.

KMD (KHiB) har både i 2016 og 2017 budsjettet med 1,5 mill. kroner til deler av husleieutfordringen. Tilsammen kr 3,0 mill. kroner er dermed ubrukte øremerkede midler som overføres fra 2017 til 2018, og kan bidra til å finansiere husleieutfordringen for 2018.

Arealbehov

Fakultetet har et akutt og økende arealbehov knyttet til mangel på plass for studenter og ikke minst for et økende antall stipendiater. Ved prosjektering av KMDs nybygg på Møllendal var det ikke programmert for det antall stipendiater KMD har pr. d.d. og for fremtiden i henhold til plan for opptrapping. I dag har et antall stipendiater plass i Vaskerelven 8, men denne leiekontrakten utløper 31. mars 2018. Det er derfor en akutt utfordring å finne erstatningslokaler til disse stipendiatene, samtidig som fakultetets ekstra arealbehov må vurderes langsiktig – frem mot samlokalisering med Griegakademiet.

Det er naturlig å se leie og utleie av arealer under ett. KMDs økte arealbehov og kostnader ved dette må vurderes, samtidig som KMD må se på hva som kan sies opp (selges) av de utleiebygg KMD disponerer. Leie av arealer vil utgjøre en betydelig andel av hva det må

avsettes budsjettmidler til for 2018 under strategisk ramme for 2018. Det gjelder både til utredning og til faktiske kostnader ved leie av tilleggsareal.

Strategiske og faglige felles formål

Budsjettavsetninger til strategiske formål settes av pr år i samsvar med fakultetets strategiske plan og prioriteringer. Tiltak innen rammen for strategiske midler skal ta utgangspunkt i UiBs strategiske målsettinger og fakultetets strategiske plan, som skal være ferdigbehandlet til påske 2018.

Systematisk arbeid med profilering av studieprogram, rekruttering og synliggjøring av fakultetets fagmiljø er svært viktig for rekruttering av studenter og fagpersoner til fakultetet, og er viktige områder og ha fokus på. Det vil være et prioritert område for fakultetet å sette av midler for å få til gode rekrutteringsprosesser.

Økning i stipendiatstillingene er en viktig strategisk satsing for UiB og KMD. Vi skal i løpet av få år ha 15 stipendiater på plass. Etablering av en ph.d i kunstnerisk utviklingsarbeid blir et svært viktig arbeid i 2018, og vi skal i løpet av de neste årene bygge opp aktiviteten slik at vi har minimum 15 stipendiater i programmet. I tillegg til å bygge opp en egen portefølje av kandidater, vil også samarbeid med andre institusjoner med kunstnerisk utviklingsarbeid være viktig.

Arealer er en utfordring for å etablere gode fagmiljø for stipendiatene. I Møllendal 61. er det ikke tatt høyde for studioer eller arbeidsplasser for stipendiater. Bakgrunnen er at bygget ble planlagt før virksomhetsoverdragelse til UiB, og ny etablering av ph.d. aktivitet var den gang ikke tatt med som en del av planen. Vi leier allerede arealer til de 7. stipendiatene som vi har i dag, men dette er en midlertidig ordning frem til mars 2018.

En viktig strategisk satsing for KMD vil være å samlokalisere alle stipendiatene for å bygge gode fremtidige relasjoner for tverrfaglige satsinger og samarbeid mellom fagmiljøene på KMD. Dette vil være et midlertidig behov frem til vi har på plass et nytt Griegakademi, der det er tatt høyde for arbeidsplasser til alle stipendiatene.

For 2018 har fakultetsledelsen følgende konkrete budsjettprioriteringer:

- *Lokaler og arealbehov – kr 3.000'*

- akutt og fremtidig behov for leie av midlertidige lokaler
- utleieleiligheter, hybler og salg
- fremleie av KMDs bygninger, rom og lokaler
- Vaskerelven 8

Det er vanskelig å stipulere en total kostnad ved dette, men det er et akutt behov for å tilby videre lokaler til KMDs stipendiater når Vaskerelven 8 utløper 31.3.2018. V8 vil koste ca 1.000' frem til kontraktsutløp. Et grovt anslag er at dette kan ha netto kostnader på kr 3.000' for 2018.

- *BOA, utvikling – kr 500'*

KMD fikk ikke øremerkede midler til prosjekt for BOA-utvikling, men vil prioritere dette tiltaket av overførte midler.

- Fakultet har en ambisjon om en betydelig økning av BOA. På den bakgrunn fremmes forslag om utviklingsmidler til å øke kompetanse om andre

finansieringskilder og evt. frikjøp til å skrive større EU-søknader. Det vil være viktig or fakultetet å utvikle konkurransedyktige søknader for å kunne innhente en større andel BOA-midler. I budsjettforslagene fra instituttene er det fremmet flere forslag til strategiske satsinger og virkemidler for å øke inntektene til instituttene, og utvikle den faglige virksomheten. Eksempler for anvendelse av utviklingsmidler:

- Utforming av EU-prosjekter. Erfaring viser at det kreves ekstra ressurser for å utforme større EU-prosjekter og søke om disse prosjektene, og særlig i de tilfellene der samarbeidspartnerne er internasjonale institusjoner.
- Frikjøp av faglig ansatte til fordypning i skriving av større BOA-søknader.
- Invitere mulige samarbeidspartnere til workshop om søknadsskriving.
- Utvikling av bruker- og tjenesteinnovasjon i samarbeid med BTO og UiB. Viktig bidragsyter til fornyelse av offentlig sektor og næringslivet, som igjen kan gi større forskningsprosjekter og mulige fremtidige ph.d.-kandidater
- Finansierte tilgang til Research Catalog

- *BOA, styrking ledelse GAMUT – kr 200’.*

Griegakademiets senter for musikkterapiforskning (GAMUT) har vokst år for år siden 2006. Den eksternfinansierte aktiviteten har økt fra ca. 1 million årlig i startfasen til ca. 8 millioner årlig i dag. 2014 ble senteret formalisert som et tvillingssenter (UiB og Uni Helse), noe som har økt senterets potensial, men også lederoppgavens omfang og kompleksitet. Aktiviteten omfatter nå i overkant av 20 ansatte.

Fagmiljøets ambisjon er å være i internasjonal forskningsfront og institutt- og fakultetsledelsens vurdering er at dette langt på vei er oppnådd. Det er også instituttets- og fakultetsledelsens vurdering at senteret har et potensiale til å øke BOA-inntekter ytterligere, i tråd med UiBs strategi. Derfor er det viktig å vurdere GAMUTs driftsrammer mtp større forutsigbarhet. Vi vil vurdere om den strategiske satsingen har gitt ønskede resultat i form av BOA aktivitet etter to år.

Uni's bidrag til senterledelse har siden 2014 vært 30 %. GA har bidratt med prosjektmidler til GAMUT, bl.a. til prosjektet Polyfon kunnskapsklynge, etablert i 2015.

En finansieringsmodell for senteret skisseres slik, med oppstart 2018:

- 20% stillingsressurs settes av på KMD (strategiske midler)
- 10% stillingsressurs settes av på GA

Det forutsettes at Uni viderefører sin avsetning i samme omfang.

- *Felles faglige prioriteringer: kr 1.500’*

Dette gjelder i hovedsak midler til forskning og kunstneriske utviklingsarbeid. Det må vurderes videreføring tildelingene tilsvarende dagens såkornmidler, KU-undervisningsprosjekter, KU-prosjekter, publikasjoner. Det må også budsjetteres med midler til allerede tildelte prosjekter til forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Her har KMD forpliktelser, som må oppsummeres ved årsoppgjøret 2017.

En vurdering kan være om sentrale såkornmidler bør harmoniseres med GA's smådriftstildelinger til faglige stillinger.

I budsjettanslaget er brukt samme beløp som ved fastsettelse av budsjett 2017.

- *Stimulerings-/belønningsmidler – sum kr 1.400'*

Inntil resultatmodellen endres ønsker KMDs ledelse å stimulere til bedre resultater på noen utvalgte indikatorer, gjennom å foreslå interne stimulerings-/belønningsmidler for utvalgte indikatorer ved instituttene (jfr. styresak 46/17). Fordeling av denne rammen mellom ulike stimuleringsformål bør gjennomgås ved detaljering, men det er tentativt lagt inn følgende budsjettmidler til disse formålene;

- BOA-inntekter, totalt kr 600'
 - Støtte til instituttens planlagte BOA-prosjekter
 - Uttelling til instituttene i forhold til oppnådd BOA-inntekt året før (når resultatet er kjent).
- Inntekter fra PKU's prosjektprogram, totalt kr 300'
- EVU-kurs/-tiltak, kr 300'
 - Bidrag til instituttens EVU-kurs
 - Resultatuttelling til instituttene
- Rekruttering av fremtidige studenter, kr 200'

KMD forventer å overføre *betydelige* ubrukte midler fra rammen for strategiske og faglige midler 2017. Behovet for å avsette ytterligere midler i 2018 må derfor vurderes i forhold til dette. Med forbehold om prognosen for årets regnskap, vil det med all sannsynlighet være så store overføringer fra 2017 til 2018, at det ikke vil være nødvendig å budsjettere med nye friske midler til fakultetets planlagte strategiske og faglige tiltak.

Strategisk ramme 2018 - budsjettbehov oppsummert	Budsjett-overslag
Lokaler og arealbehov	3 000
BOA, utvikling	500
BOA, styrking ledelse GAMUT	200
Faglige felles prioriteringer	1 500
Stimulerings- og belønningsmidler	1 400
Sum budsjettbehov strategisk ramme 2018	6 600
Forventet overføring fra 2017	3 600
Budsjettforslag 2018	3 000

Samlet sett bør fakultetet i 2018 disponere min 6,8 mill. kroner for å dekkes disse strategiske satsningene. Budsjettforslag for 2018 er satt til 3,0 mill. kroner og forutsetter med det betydelige overførte midler som dekker budsjettbehovet.

Investeringer:

I budsjettet er det videreført et budsjettforslag på kr 1.000' til KMDs egne investeringer. Disse midlene kommer i tillegg til vitenskapelig utstyr tildelt over grunnbevilgning prosjekter, se kapittel nedenfor.

Behovet for investeringer og vitenskapelig utstyr er imidlertid større for KMD i 2018, til tross for at KMDs nybygg i Møllendal får en betydelig oppgradering av utstyrsparken gjennom brukerutstyrsprosjektet. Bare for Griegakademiet er det et behov for ca. 2,6 mill kroner i vitenskapelig utstyr, samtidig som det er behov for å avsette felles budsjettmidler for fakultetet til it-infrastruktur, ombygginger, m.m.

Det er derfor antatt at KMD for 2018 kan ha et samlet investeringsbehov på i størrelsesorden 2-3 mill. kroner utover det som er budsjettet på denne posten. Det er derfor fremstilt et budsjettbehov på 3,0 mill. kroner. KMD forventer at ubrukte overføringer fra 2017 til 2018 kan avhjelpe budsjettbehovet til investeringer for 2018.

Reserver:

Normalt vil det anbefales at fakultetet ved inngangen av et nytt budsjettår disponerer reserver på min. 2-3 % av tildelt grunnbevilgning annuum. Som følge av ubrukte reserver og overføringer fra 2017 til 2018 budsjetteres det med null i reserver av tildelt budsjett for 2018, samtidig er det lagt inn et behov på kr 3,0 mill. kroner i reserver.

Grunnbevilgning prosjekter – inntekter og kostnader

Inntekter øremerkede midler (tall i tusen)	Ramme
Rekrutteringsstillinger	11 013
Grieg research school	317
Vitenskapelig utstyr	1 000
Andre øremerkede midler	-
Inntekter annuum	12 330

Rekrutteringsstillinger utgjøres av midler til 3 rekrutteringsstillinger med helårseffekt overført til GA – Institutt for musikk, samt 2 stillinger overført fra KHiB-delen av basisrammen (2 egenfinansierte stillinger), 2 stillinger med helårseffekt budsjetteffekt (tilført fra juli 2017), samt 2 nye stillinger med halvårseffekt fra 2018 og 4 PKU-stillinger med helårseffekt fra 2018.

Ved UiB tilføres inntekt for rekrutteringsstillingene når det skjer tilsettingene i stillingen. Det gjøres en årlig avregning for inntekter mot tilsettinger i antall stillinger.

For rekrutteringsstillinger (stipendiater) er det opprettet en egen analysestruktur som skiller fakultetets kostnader (lønn og annet) og stipendiatens midler (drift- og prosjektkostnader). Budsjettmidlene til rekrutteringsstillinger er p.t. ikke fordelt på instituttene, da det må arbeides noe mer med hvordan tildelt sats pr stipendiat skal fordeles på fakultet, institutt og stipendiat.

Utover tildelte midler til rekrutteringsstillinger 2018, forventes KMD betydelige overførte ubrukte midler til disse stillingene fra 2017, da flere aktive stipendiater er kommet kortere i stipendiatperioden enn finansiering tilsier.

Også for andre øremerkede prosjektmidler, som f.eks. tildelinger fra PKUs prosjektprogram, forventes det store overføringer av ubrukte midler fra 2017.

Midler til GRS er tildelt GA – Institutt for musikk i sin helhet. For vitenskapelig utstyr er det også naturlig at denne tildelingen går til GA, ettersom kunst og design har betydelige utstyrsmidler tilgjengelig gjennom brukerutstyrsprosjektet for nytt bygg i Møllendal.

Bidrags og oppdragsaktivitet

Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (tall i tusen)	Ramme
Bidragmidler NFR	300
Bidragmidler EU	1 050
Bidragmidler Andre	3 650
Oppdrag	0
Inntekter BOA	5 000

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) er beregnet med utgangspunkt i forventning om en betydelig aktivitetsøkning fra 2017 til 2018. Fordeling av BOA på instituttene er ikke foretatt p.t. Budsjettert økning i BOA-inntekter vil kreve stort fokus i 2018, og KMD har derfor også prioritere midler for å kunne utvikle fakultetets bidrags- og oppdragsvirksomhet (jfr. omtale under strategisk ramme).

Overførte midler fra 2017

KMD forventer betydelige overføringer fra 2017 til 2018. Siste prognose for fakultetet viste samlet sett en prognose på ca. 22 mill. kroner overført fra 2017. Utarbeidelse av prognoser er imidlertid vanskelig, og dette kan bli endret ved årsslutt. Vi mener også at det er gjort et forsiktig anslag på prognose for overførte midler fra 2017. Hovedårsaken til at overføringene er store er at KHiB alene hadde med overføringer på ca. 20 mill. kroner fra 2016 til 2017, i tillegg hadde GA også med betydelige ubrukte midler fra grunnbevilgning fra 2016. Et annet moment er at fakultet i sitt første år ikke har hatt en strategisk plan, noe som er en av grunnene til at betydelige disponible strategiske midler ikke er blitt effektuert eller omdisponerte til nye formål.

Selv om en del av de ubrukte midlene fra 2017 er knyttet til øremerkede prosjekter, er hoveddelen knyttet til grunnbevilgning annuum for 2017 – og herav tilbake til ubrukte midler fra 2016 ved KHiB.

I budsjettforslaget for 2018 er fakultetets budsjettmessige utfordringer med økt husleie og rammereduksjoner til strategisk omfordeling og effektiviseringskutt, delvis fordelt på instituttene og fakultetsnivået, og delvis saldert innenfor tildelt budsjettamme. Salderingen er gjort ved at overførte midler fra 2017 er lagt inn som et forventet tillegg til instituttene og fakultetets budsjetterte rammer for 2018. Ikke minst er det avgjørende for planlagte strategiske tiltak og investeringer at fakultetet disponerer overførte midler fra 2017

At KMD kan disponere overføringer fra 2017 over flere år fremover, vil ha stor betydning for fakultetets evne og mulighet til å håndtere fremtidige budsjettutfordringer, ikke minst

husleieutfordringen som ifølge tildelingsbrevet for 2018 vil øke ytterligere med 1 mill. kroner i 2019 og ytterligere 1 mill. kroner i 2020.

Fakultetsdirektørens merknader

Budsjettfordelingen for 2018 betinger at det gjøres flere avklaringer og erfaringer før vi kan spisse budsjettet i større grad. Budsjettforslaget bærer preg av at vi avventer pågående strategiprosess, og de erfaringer vi har gjort oss med arealer og fremtidige behov.

Budsjettforslaget 2018 legger til rette for å øke BOA- aktiviteten til fakultetet. Dette er viktig for å sikre inntekter til drift og økt aktivitet i årene fremover med tanke på våre utfordringer rundt husleie samt at når vi blir justert ned gjennom effektiviseringskutt og avsetninger til UiB sine strategiske satsinger. Økt BOA gir faglig og økonomiske gevinster, i konkurranse nasjonalt og internasjonalt.

I forslag til budsjettfordeling er det forutsatt bruk av relativt store overføringer. Overføringene skyldes i hovedsak det som ble overført fra KHiB, men noe kan også forklares med at aktiviteten i 2017 har vært noe mindre enn et normalår. Omstilling og flytting er krevende prosesser for studenter og ansatte og har bidratt til at aktiviteten har vært mindre. Økt aktivitet er noe vi har vektlagt i de satsingene vi har synliggjort i budsjettforslaget for 2018.

Fakultetets videre budsjettarbeid bør omfatte følgende:

- Fakultetet må synliggjøre en økonomisk plan over stillinger på kort og lang sikt, med utgangspunkt i utarbeidet lønnsbudsjett og strategisk plan for fakultetet. Dette bør følge KMDs strategiarbeid i 2018.
- Utarbeide en plan for å redusere midlertidighet
- Lage et prosjekt på å synliggjøre totalkostnadene med vår KU- aktivitet, men også med tanke på frikjøp i forbindelse med BOA- aktiviteten vår
- Øke BOA- aktiviteten
- Lage oss oversikt over våre fremtidige behov for infrastruktur og investeringer

Vedlegg:

1. Tildelingsbrev KMD

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar forslag til fordeling av den totale budsjetttrammen for 2018, inkludert fordeling av driftsbudsjett til instituttene, med de endringer som fremkom i møtet.

Synnøve Myhre
Fakultetsdirektør

08.12.2017

Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2017/5016-GRFL

Dato

01.11.2017

Budsjettramme 2018 - Fakultet for kunst, musikk og design

Universitetsstyret vedtok i sak 118/17 budsjettfordeling for UiB for 2018. Budsjettrammer for fakultetene, sentraladministrasjonen og felles satsinger fremkommer av saksdokumentet.

I dette tildelingsbrevet blir budsjettrammene for fakultetet spesifisert, generelle forutsetninger for budsjettfordelingen diskutert og forutsetninger for fakultetets disponering av rammen beskrevet. Det vises til fakultetets budsjettforslag, dekansamling og budsjettmøte med fakultetet. Generelle retningslinjer for økonomiforvaltningen gis i vedlegg.

Budsjettet er et vesentlig virkemiddel i gjennomføring av UiB sin strategi, noe budsjettene til fakultetet også påvirkes av. I tillegg til at de strategiske målene er førende for budsjettet vil også virksomhetsmålene til universitetet og Kunnskapsdepartementets sektormål være styrende (for universitetets rapportering til Kunnskapsdepartementet og dermed budsjetteringen).

UiB har vedtatt 3 strategiske satsingsområder som er viktige for universitetets posisjonering, både nasjonalt og internasjonalt:

- Marin virksomhet
- Klima- og energiomstilling
- Globale samfunnsutfordringer

Satsingsområdene skal gi målretting og tverrfaglig samarbeid inn mot disse tre områdene for endel av UiBs ressurser, og være en viktig del av UiBs utvikling av fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer på områder der UiB både har historiske, faglige og strategiske fortrinn.

I forbindelse med budsjettforslaget for 2018 ble fakultetene bedt om å rapportere deres innsats av vitenskapelige ressurser på de strategiske satsingsområdene slik at en samlet ressurskartlegging kunne sammenstilles. Denne rapporteringen vil bli gjentatt i 2018.

Tilrettelegging av kunnskapsklynger er et viktig virkemiddel i UiBs strategi.

Kunnskapsklyngene bringer sammen fag og universitetseksterne miljøer for å integrere og utvikle sterke miljøer for forskning, utdanning, innovasjon og formidling omkring felles tematikk. Kunnskapsklyngene er et viktig virkemiddel for å utvikle samhandling med eksterne samarbeidspartnere i næringsliv og offentlig sektor. UiBs ambisjon er dermed at kunnskapsklyngene skal skape faglige tyngdepunkter på områder hvor UiB er sterke:

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

- Kunnskapsklynge for mediefagene
- Kunnskapsklynge for marine fag
- Kunnskapsklynge for helsefagene
- Kunnskapsklynge for klimaforskning
- Kunnskapsklynge for energi- og teknologiomstilling
- Kunnskapsklynge for middelalderforskning.

Kunnskapsklynge for mediefag (Media City Bergen) er etablert og er over i driftsfasen. Det arbeides aktivt med å legge til rette for de andre klyngene. Det er i 2018-budsjettet satt av prosjektressurser for koordinering av Middelalderklyngen og Helseklyngen. De administrative ressursene som nå settes av til de strategiske satsingsområdene Marin virksomhet og Klima-/energiomstilling vil i tillegg bidra til å utvikle henholdsvis Marin klynge og Energi- og teknologiklyngen. UiBs ressursinnsats på klyngene vises først og fremst igjen på Eiendomsbudsjettet. Det gjelder nyinvesteringer, tilrettelegging, leie og drift av arealene.

God styring og kontroll er en forutsetning for å gjennomføre samfunnsoppdraget vårt og for å nå våre strategimål. Systematisk arbeid med internkontroll vil bidra til målrettet og effektiv drift. I 2017 ble det satt i gang et arbeid med en mer systematisk internkontroll ved universitetet, og noen områder ble pekt ut og arbeidet med. I lys av hendelsen ved Universitetsmuseet ble det foretatt en gjennomgang på beredskapsorganisasjonen ved UiB, UiBs arbeid med sikkerhet og internkontroll og forholdet mellom disse. Basert på gjennomgangen gav styret blant annet sin tilslutning til etablering av en helhetlig modell for internkontroll bestående av fellesdeler og områdespesifikke deler. Modellen inkluderer en overordnet modell for prioritering med hensyn til vesentlighet for virksomheten og en felles tilnærming til arbeidet med kontinuerlig forbedring, avklaring av grenseflater med hensyn til ansvar og rapportering på lukking av tiltak.

I 2016 og 2017 utarbeidet fakultetene langtidsbudsjetter. Dette arbeidet er omfattende, noe som må veies opp mot utbyttet av å oppdatere et slikt budsjett årlig. Det legges ikke opp til et like omfattende arbeid med langtidsbudsjett i 2018, men det skal utarbeides nytt langtidsbudsjett i 2019. Fakultetene må likevel ha et flerårig perspektiv på budsjettarbeidet og vurdere hvorvidt utviklingen i 2018 påvirker forutsetningene i gjeldende langtidsbudsjett.

I løpet av 4 år har regjeringen redusert UiB sin bevilgning med om lag 81,5 mill. kroner med begrunnelse i effektivisering av offentlig sektor. Slike kutt har en direkte effekt på aktiviteten til UiB samlet sett og fakultetene isolert. For at slike kutt ikke skal påvirke kjerneaktivitetene til UiB er det viktig at arbeid med effektivisering og realisering av gevinster ved effektiviseringen blir prioritert. Det vil jobbes videre med gode metoder for gevinstrealisering samtidig som det forventes at enhetene ved UiB ser på sine egne muligheter for å ta ut gevinster ved effektivisering.

Risa II-utvalget understreket viktigheten av at styret dimensjonerer studieplasser i forhold til ressursrammer og samfunnsbehov slik at UiB utnytter de studieplasser som er tildelt på en god måte. En måte å regulere utdanningsvirksomheten ligger i mulighetene for at styret også kan refordele studieplasser mellom programmer og fakulteter. Muligheter for slik refordeling vil være ut fra strategiske hensyn, samfunnsbehov eller på bakgrunn av at fakulteter ikke oppfyller forventet produksjon over tid. I styresak 142/16 legges det til rette for at man fra 2019 kan flytte basisfinansiering for studieplasser fra et miljø med lav utnyttelse til et miljø som kan klare høy utnyttelse, der målet er å øke de samlede resultatinntektene til UiB. For å ha et omforent grunnlag for slike beslutninger trenger en å fastsette en forventning om hvor mange 60-poengstudenter som skal gjennomføre ved hvert fakultet årlig. Da har man et nivå en kan sammenligne faktisk studieproduksjon med. I årets budsjett er det beregnet en slik forventning for hvert fakultet. Beregningen tar utgangspunkt i måltallene som var i bruk t.o.m 2009, og nye studieplasser etter denne tid er lagt til slik det fremgår av tabell 1.

Forventet antall 60-poengsenheter	HF	MN	MED	SV	JUS	PSYK	KMD	UiB felles	SUM
Måltall 2009 (styrevedtak)	2 200	1 410	1 410	1 900	1 510	1 020			9 450
Nye studieplasser 2009 -18	160	536	144	275	210	185	531	40	2 082
Forventet antall 60-poengsenheter i 2018	2 360	1 946	1 554	2 175	1 720	1 205	531	40	11 532

Endringer etter 2009	HF	MN	MED	SV	JUS	PSYK	KMD	UiB felles	SUM
Korreksjon 2009	50	60	5	25	-	20			160
Nye studieplasser 2010	92	68	5	40	-	40			245
Nye studieplasser 2011	72	68	15	50	30	10			245
Nye studieplasser 2012	25	20	25	30	30	10			140
Nye studieplasser 2013	25	20	25	30	30	10			140
Nye studieplasser 2014	15	20	15	30	30	10			120
Nye studieplasser 2015	10	45	15	5	60	-			135
Nye studieplasser 2016	40	95	17	30	30	58			270
Nye studieplasser 2017	-181	75	17	20	-	15	531		477
Nye studieplasser 2018	13	65	5	15	-	12	-	40	150
sum 2009 - 2018	160	536	144	275	210	185	531	40	2 082

Tabell 1: Forventet studieproduksjon i 60-poengsenheter i 2018

Når det gjelder analyse og vurdering av omfordeling av studieplasser i 2019 vises det til omtale i sak 118/17.

Det er flyttet 201 60-poengsenheter mellom HF og KMD for flyttingen av Griegakademiet.

Generelle kommentarer til budsjettet 2018

Budsjettfordelingen bygger på forslag til statsbudsjett 2018. Statsbudsjettet kan bli endret etter forhandlinger før endelig vedtak i Stortinget. Det tas derfor forbehold om at endringer i statsbudsjettet kan påvirke den endelige rammen til fakultetene, inkludert justering av effektiviseringskutt.

Budsjettsalderingen

KD har i sitt budsjett lagt til grunn lønns- og priskompensasjon (LPK) på 2,7 %.

Pensjonspremien er oppjustert med 0,85 %, en effekt på om lag 0,45 % på total lønns- og priskompensasjon i fakultetene sine budsjetter. På bakgrunn av dette innarbeides det 3,15 % lønns- og priskompensasjon i budsjettfordelingen for 2018.

I budsjettfordelingen for 2018 er det lagt til grunn 0,53 % i effektiviseringskutt, slik det er foreslått i statsbudsjettet. Dette videreføres enhetene med 0,53 % for fakultetene, UB og UM og 2,0 % for administrasjonen, IT og EIA. Dette kuttet har de to siste årene økt noe i forhandlingene før endelig vedtak i Stortinget. Størrelsen på effektiviseringskutt viderefordelt til enheten vil kunne endres tilsvarende. For 2018 er omfordelingen til strategiske formål 1,2 % av rammen for fakultetene og 0,6 % for UB og UM

Rekrutteringsstillinger

I budsjettfordelingen for 2018 utgår 18 rekrutteringsstillinger, der to av stillingene var finansiert midlertidig. Dermed refunderes 16 stillinger til fakultetene. Ytterligere 7 stillinger trekkes ut av fakultetene sine rammer og refunderes midlertidig, noe som er i tråd med Risa II- utvalget sin innstilling. Antall rekrutteringsstillinger økes med 4 på grunn av flytting av PKU-kandidater fra programmet til UiB. Disse er gitt med midlertidig 4-årig finansiering og fordeles til KMD. Tabell 2 viser fordelingen av rekrutteringsstillinger og tilhørende øremerket budsjett.

Tabell 2: rekrutteringsstillinger

Fakultet rekrutteringsstillinger	Øremerket antall årsverk 2017	Øremerket budsjett 2017	Totalt årsverk 2018	Øremerket budsjett 2018	Endring beløp	Endring årsverk	Krav stipendiater 80 %
HF	80,9	67 453	79,8	68 805	1 351,4	-1,2	63,8
MN	184,5	168 490	198,7	187 770	19 279,8	14,2	158,9
MED	144,3	131 811	146,7	138 624	6 813,2	2,3	117,3
SV	58,3	48 558	59,8	51 550	2 991,6	1,5	47,8
JUR	24,2	20 146	24,0	20 706	560,4	-0,2	19,2
PS	44,9	39 825	43,7	40 147	321,5	-1,2	35,0
KMD	6,0	5 320	12,0	11 013	5 692,2	6,0	9,6
UM	8,0	7 094	8,0	7 342	248,0	-	6,4
Andre/UST	10,7	9 529	0,2	226	-9 302,8	-10,5	0,2
Sum	561,8	498 227	572,8	526 182	27 955	11,0	458,3

Overføringer

I sak 10/15 ble satsen for overføringer på GB som skal godkjennes av styret satt til 3 %. Denne satsen gjelder også for overføringen fra 2017.

Likestillingsmidler

Den samlede potten for likestillingsmidler videreføres på samme nivå som i 2017, jmfør tildelingsbrev 2017 (16/5203). Dette gjelder både den sentrale potten og det minimumsnivået fakultetet skal sette av til likestillingsarbeid.

Teknisk infrastruktur og vitenskapelig utstyr

Det er i 2018 ikke gjort store endringer i sammensetningen av denne posten, men i 2019-budsjettet kan det vurderes å legge inn flere poster og trekke ut poster der driftskomponenten er dominerende for å få en mer rendyrket utstyrspott. Det vil også jobbes frem en mer helhetlig finansieringsløsning for utstyr ved UiB som harmoniserer mer med prinsipper NFR har lagt for sin finansiering av utstyr i sektoren. For å oppnå en slik harmonisering må fakultetene planlegge fremtidig reanskaffelse av sentralt bevilget i 2018 innen egen ramme.

Eksamenskostnader.

Fakultetene betaler selv for avvikling av eksamen. Tabell 3 viser den fakultetsvise fordelingen. Pris per eksamen er oppjustert med LPK 3,15 % og sum per fakultet er beregnet på grunnlag av anslag på antall eksamener avvirket i 2017. Kostnadene er økt med 1 mill. kroner, som i 2017, fordelt per fakultet etter fakultetets andel av totale eksamener.

Tabell 3: eksamenskostnader per fakultet (i tusen kroner)

Fakultet	Kostnad 2018
HF	1 826
MN	3 401
MED	1 501
SV	2 107
JUS	2 060
PS	1 277
KMD	5
SUM	12 171

Justering husleietilskudd

Som omtalt i budsjettsaken for 2018 kompenseres husleietilskuddet til fakultetene på bakgrunn av flere forhold. Tabell 4 viser fordelingen av husleietilskudd for den enkelte enhet. Tomgangsleie er effekten av økt leie for arealer som står ledig. Nybygg er effekten av Møllendalsveien 61. Andre forhold er de vanlige justeringene i husleietilskudd som følger av at endringer unntaksvis skjer med kompensasjon. I 2018 er det flytting for deler av Griegakademiet og opprettelsen av Internasjonalt senter som kompenseres.

Tabell 4: fordeling av kutt i husleietilskudd

Husleietilskudd 2018 (1000kr)	Tomgangsleie	Nybygg	Andre forhold	Sum
11 HUM	1 017	2 654		3 671
12 MN	3 224	7 986		11 210
13 MED	2 315	5 567		7 882
15 SV	922	2 132		3 054
16 JUS	455	1 115		1 570
17 PS	680	1 662		2 342
18 KMD	964	20 723	1 677	23 364
19 FFS	146	363		509
32 UB	982	2 431		3 413
34 UM	1 324	3 371		4 695
sum fakulteter	12 029	48 003	1 677	61 709

Budsjettramme Fakultet for kunst, musikk og design

Fakultetet får inntekter fra Kunnskapsdepartementet gjennom tre komponenter; basiskomponent, resultatbasert uttelling i åpen budsjettramme og lukket budsjettramme. I tillegg vil instituttinntekter, avskrivningsinntekter og inntekter fra bidrags- og oppdragsaktivitet utgjøre fakultetets budsjettramme.

Grunnbevilgningen

Tabellen under viser hovedkategoriene i budsjettrammen for 2018 sammenlignet med 2017, endringene som kommer frem av tabellen blir kommentert under beskrivelsen av kategorien.

Tabell 5: Budsjettramme grunnbevilgningen Fakultet for kunst, musikk og design (i tusen kr)

Inntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kr)	Prosjekt	Bud 2018	Bud 2017	Endring	Endring %
Basis	000000	133 947	138 276	-4 329	-3,1 %
Resultatbasert uttelling åpen budsjettramme	000000	17 709	15 507	2 202	14,2 %
Resultatbasert uttelling lukket budsjettramme	000000	408	539	-131	-24,3 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	720006	11 013	5 320	5 692	107,0 %
Delsum rammebudsjett		163 077	159 643	3 434	2,2 %
Øremerkede midler annet	7xxxxx	1 317	1 306	10	0,8 %
Instituttinntekter	000000	500	-	500	
Avskrivningsinntekter	000000	1 400	-	1 400	
Sum grunnbevilgning		166 294	160 950	5 344	3,3 %
Bidragmidler NFR	199995	300	500	-200	-40,0 %
Bidragmidler EU	639995	1 050	-	1 050	
Bidragmidler andre	699995	3 650	2 207	1 443	65,4 %
Oppdragsmidler	100005	-	-	-	
Sum bidrags- og oppdragsmidler		5 000	2 707	2 293	84,7 %
Sum totalt inntektsbudsjett		171 294	163 657	7 637	4,7 %

Basis

Basis økes med 4,353 mill. kroner med LPK og 0,227 mill. kroner på grunn av videreføring av studieplasser. Den er nedjustert med 0,38 mill. kroner knyttet til driftsmidler til 9,5 stillinger flyttet til administrative avdelinger.

Fra 2018 er KMD i sin helhet med i UiBs internhusleieordning. 29,1 mill. kroner av KMD tidligere arealbudsjettt trekkes inn, og 23,4 mill. bevilges tilbake som vist i tabell 4. Husleietilskuddet vil bli nedjustert med 1 mill. kroner i 2019 og ytterligere 1 mill. kroner i 2020. Slik vil KMD få noe tid til å tilpasse seg sin del av merkostnaden for nybygget i Møllendalsveien.

2017-grunnlaget er justert ned med en stilling som ble flyttet tilbake til HF.

Inntektene er redusert med et strategikutt på 1,2 % og et effektiviseringskutt på 0,53 % (henholdsvis 1,916 mill. kroner og 0,853 mill. kroner).

Samlet effekt er en reduksjon på 4,329 mill. kroner.

Åpen budsjettramme

Virkingen av LPK er 0,488 mill. kroner og det er en aktivitetsøkning på 1,714 mill. kroner. Den samlede økningen er på 2,202 mill. kroner.

Lukket budsjettramme

Virkingen av LPK er 0,017 mill. kroner og det er en aktivitetsreduksjon på 0,148 mill. kroner. Den samlede reduksjonen er på 0,131 mill. kroner.

Rekrutteringsstillinger

Antall rekrutteringsstillinger er økt med 2 stillinger med halvårseffekt fra 2017, 2 stillinger med halvårseffekt fra 2018 og 4 PKU-stillinger med helårseffekt fra 2018.

Avsetningen øker med 0,167 mill. kroner med LPK, økes med 5,506 mill. kroner på grunn av stillingsendring og øker med 0,019 på grunn av bedret finansiering av stillingene. Samlet effekt er en økning på 5,692 mill. kroner.

Andre øremerkede midler

Tabell 6: andre øremerkede midler for Fakultet for kunst, musikk og design (i tusen kr)

P-nr-	Annet øremerket KMD	Bud 2017	Bud 2018	Endring	Endring-%
700287	Grieg reaseach school	306	316	10	3,1 %
720009	Vitenskapelig utstyr - KMD	1 000	1 000	0	0,0 %
	Sum	1 306	1 317	10	0,8 %

Kommentarer

- Tildeling vitenskapelig utstyr videreføres uten LPK. Det forutsettes at fakultetet selv planlegger reanskaffelse av utstyr finansiert over øremerket utstyrstildeling innenfor eget grunnbudsjett
- Tildeling til Grieg research school videreføres med LPK

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Budsjett for bidrags- og oppdragsaktivitet er i henhold til fakultetets eget forslag og er fordelt mellom bidragsytere som vist i tabell 5. Budsjett for fakturert inntekt vil være i henhold til tabellen under.

Tabell 7: budsjett fakturert inntekt (i tusen kr)

BOA fakturert inntekt	KMD
NFR	300
EU	1 050
Andre	3 650
Oppdrag	-
Sum	5 000

Dersom fakultetet har kommentarer til momenter i tildelingsbrevet, vennligst ta kontakt med undertegnede.

Vi ser frem til godt samarbeid med Fakultet for kunst, musikk og design i 2018.

Vennlig hilsen

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Per Arne Foshaug
økonomidirektør

Vedlegg

- 1 Generelle retningslinjer for økonomiforvaltning 2018
- 2 Sektormål 2018

Vedlegg 1. Generelle retningslinjer for økonomiforvaltning i 2018

Økonomistyring og disponering av budsjettrammen

Arbeidet med økonomisk styring og gode budsjettprosesser er viktig, både for virksomhet finansiert gjennom grunnbudsjettet og for bidrags- og oppdragsvirksomheten. Fakultetet skal vurdere og iverksette tiltak for å redusere sannsynligheten for at ambisjonene ikke nås og tiltak som begrenser konsekvensene hvis dette likevel skulle skje. Fakultetet disponerer den rammen som er tildelt som grunnbevilgning med de føringene som er gitt i tildelingsbrevet. Gjeldende regler i økonomireglementet, med tilhørende rutiner, myndigheten som fastsatt og dokumentert i Regelsamlingen og myndighetskartet og generelle retningslinjer omtalt i dette brevet skal også være førende for fakultetets disponeringer av rammen. Det er viktig å ha informasjon om måloppnåelse av igangsatte tiltak, i tillegg til å ha god ressursforvaltning for å mestre nye utfordringer. Fakultetsstyret avgjør frekvens og omfang ut fra risiko og vesentlighet.

Fakultetene skal utarbeide disponeringsplan for bruk av tildelte midler. Fakultetsstyrets fordeling av midler og periodisert budsjett skal imøtekomme dette hensynet.

Fakultetene har ansvar for å fordele bevilgningene til instituttene. Generelle retningslinjer for forvaltning av budsjettene er gitt i universitetets regelsamling. Fakultetets budsjett disponeringer skal legges inn i økonomisystemet, slik at fakultetets økonomiplan blir synlig som et periodisert budsjett. Universitetsdirektøren vil forholde seg til denne økonomiplanen og vil etter behov innhente avviksforklaring i forbindelse med månedsrapportering. Det legges til grunn at fakultetsstyret får økonomistatus, med budsjett og regnskap til behandling minimum fire ganger årlig. Det vises for øvrig til rapporteringskrav i universitetets regelsamling.

Det legges til grunn at fakultetene utvikler systemer slik at effektiv ressursbruk sikres og at fakultetet drives i samsvar med gjeldene lover og regler.

Budsjett disponeringsmyndighet

I Retningslinjer for Budsjett disponeringsmyndighet ved UiB, fastsettes det hvordan budsjett disponeringsmyndighet skal praktiseres og hvordan denne delegeres.

For rutiner for budsjett disponeringsmyndighet vises det til regelsamlingen.

For budsjett disponeringsskjema for 2017 vises det til innsendte skjema i ePhorte, sak 16/11625. Skjema for 2018 skal sendes inn etter rutine beskrevet på ansattssidene, til ePhortesak 17/13467.

Spesielle forhold

I disse retningslinjene fokuseres blant annet på noen relevante forhold som universitetsledelsen har særs fokus på, blant annet for å sikre god internkontroll og for å unngå og/eller avdekke misligheter. Dette innbefatter viktigheten av å utøve varsomhet i tilknytning til utbetalinger til selskaper der person med budsjett disponeringsmyndighet har en egeninteresse og også hvordan håndtere utbetalinger til en selv. Ordinære habilitetsregler, blant annet gitt i Forvaltningsloven § 6, må følges.

Ved fakulteter med tilsatt dekan er det dekan som har et selvstendig ansvar for økonomien, mens det ved fakulteter med valgt dekan er fakultetsdirektøren som har det samme ansvaret.

I Retningslinjer for representasjon og bevertning fastsettes regler for når representasjon kan finne sted, maksimalsatser og det vises der til Statens personalhåndbok punkt 10. Når det gjelder tips er det kun anledning å få dekket dette unntaksvis i utlandet over statens regning. Disse retningslinjene finnes på ansattssidene til UiB.

Den som utøver budsjett disponeringsmyndighet har et stort ansvar for å etterleve disse bestemmelsene.

Økonomimodell, kontostreng og kontoplan

Det er i 2018 ingen vesentlige endringer i økonomimodell, kontostreng eller kontoplan.

Budsjettering

Universitetet har tre budsjetter; B1, B3 og B4. B1-budsjettet er å forstå som rammeoversikt som viser totalbudsjettet for fakultetene og avdelingene. B3-budsjettet er UiB sitt hovedbudsjett slik det kommer frem i økonomisystemet og skal reflektere ventet aktivitet i løpet av året. B4-budsjettet er et budsjett som kan brukes fritt til prognoser og alternative budsjetter. Fakultetene og avdelingene skal avstemme B3 mot B1, der Økonomiavdelingen foretar regelmessige kontroller av at B1 er lik B3 og er avstemt. Fakultetene kan selv velge detaljeringsgrad for budsjettene i økonomisystemet (B3), men det skal minimum budsjetteres med detaljarter for alle enkeltposter over 0,5 mill. kroner.

Det vil i 2018 tas bruk et prognosebudsjet, B5. Dette er vil skje i mars og mer informasjon om dette vil komme når det er klart hvordan dette skal tas i bruk.

Budsjettene skal periodiseres for inntil 12 måneder. Budsjettene skal i rimelig grad være konsistent med konteringen. Deretter vil det ikke være anledning for fakultetene å endre budsjetttrammen med mindre det er behandlet og vedtatt i universitetsstyret.

Fakultetene og avdelingene skal budsjettere med utgangspunkt i konkrete planer og utlede månedsbudsjetter. Hensikten er at månedsbudsjettene, som danner grunnlag for den løpende rapporteringen gjennom året, skal være basert på enhetenes faktiske planer. Periodisering av større kostnadsposter skal skje i samarbeid med seksjon for regnskap.

Inntektene fra departementet i 2018 blir periodisert med Kunnskapsdepartementets periodiseringsnøkkel. Det vises til informasjon på Økonomiavdelingens nettsider.

Det skal settes opp budsjett for årets investeringer i kontoklasse 4 med motpart 00 for hver budsjetterende enhet. I tillegg skal den planlagte effekten av avskrivninger innenfor forpliktelsesmodellen budsjetteres på gjeldende arter i klasse 3, 4 og 6 på motpart 81. Det legges til grunn at fakultetene og avdelingene budsjetterer et reelt nivå for avskrivninger i 2018, og at investeringsbudsjettene holder tilstrekkelig nivå slik at merinntektene for avskrivninger (avskrivningsinntekter) ikke overskrider beløpet i tildelingsbrevet.

Internhusleien blir belastet månedsvis med 1/12 i hver måned.

Økonomiavdelingen legger budsjetttrammen inn i økonomisystemet i B1-budsjettet. Fakultetene og avdelingene skal periodisere både inntekts- og kostnadsbudsjettene i økonomisystemet i B3. Fristen for dette er 15. januar.

Kravene til budsjettering gjelder også BOA- virksomhet som føres på fakultetets stedkoder. Det lages egne budsjetter for BOA-virksomheten. Det skal settes et samlet budsjettmål innenfor fire hovedområder fordelt med egne mål på samleprosjekter som finnes under hovedområdene:

Hovedområde BOA	Prosjekt	Oppdragsgiver/samarbeidspartner	Fakturert inntekt	Inngående balanse	Utgående balanse
Oppdragsaktivitet	100005	Oppdrag	3030/3130/3230	3243	3244
Aktivitet finansiert av Forskningsrådet	199995	NFR	3400	3403	3404
Aktivitet finansiert av EU	639994	EU utdanning og annet	3425	3428	3429
	639995	EU forskning	3420	3423	3424
Aktivitet finansiert av Andre	219995	Statlig finansiering	3410	3413	3414
	299994	Regionale forskningsfond	3435	3438	3439
	299995	Kommunal- og fylkeskommunal finansiering	3430	3433	3434
	399995	Organisasjoner	3440	3443	3444
	469994	Gaveforsterkning	3465	3468	3469
	469995	Gaver	3460	3463	3464
	499995	Næringsliv/privat	3450	3453	3454
	599995	Stiftelser	3440	3443	3444
699995	Andre	3490	3493	3494	

Det budsjetteres etter vanlige retningslinjer i disse hovedkategoriene, i tillegg skal det budsjetteres med planlagt egenandel og egenfinansiering. Budsjettering av inngående balanse, fakturert inntekt og utgående balanse blir også videreført i 2018. Budsjettene i prosjektmodulen skal budsjetteres mer detaljert enn beskrevet over.

Sosiale kostnader

I 2018 er ferielønnsatsen 12 %. Arbeidsgiverandelen av pensjonspremien er 12,35 % av brutto årslønn inkludert OU-midler, 0,85 % høyere enn i 2017. Arbeidstakerandelen av pensjonspremien (2 %) er inkludert i lønnsutgiftene. Gruppelivsforsikring vil være 1 287 kroner per person. Arbeidsgiveravgiften er 14,1 % og beregnes av lønn, ferielønn, pensjon og gruppelivsforsikring. Det vises til Økonomiavdelingens web-sider for mal for beregning av lønnskostnader.

Kopi- og papirpenger

Avgiften per år for studenter er 391,60 kroner. Den nye avtalen er i all hovedsak en videreføring av avtalen fra 2014 som krever at all klarering blir foretatt i Kopinors verktøy Bolk, og åpner for bruk av digital studielitteratur. Studentene får tilgang til å kjøpe digital studielitteratur gjennom Litteraturkiosken. Klarering og administrasjon av Litteraturkiosken utføres av UiB sentralt. Betaling for studenters utskrifter fra universitetets nettverksprintere, skjer i regi av IT-avdelingen. Dette betyr at lokale innkrevingsordninger for utskrifter skal være avvirket.

Internhusleie

Internhusleiemodellen for universitetets arealkostnader inneholder følgende komponenter:

- En grunnleie som varierer per kvm etter lokalenes kvaliteter
- En komponent for drift og felleskostnader som beregnes per kvm
- En komponent for energikostnader som beregnes per kvm
- En komponent for kostnader for undervisningsrom

Arealkostnadene har økt mer enn lønns- og priskompensasjonen (LPK) de siste årene. Dette er i tråd med plan for investering som ble lagt frem i sak 42/14, der det ble vedtatt en plan for investering for UiB, som skal finansieres gjennom husleieordningen. I tillegg slår økte leiekostnader knyttet til nybygget til kunst- og designutdanningen i Møllendalsveien 61 inn i modellen fra 2018. Det aller meste av denne økningen kompenseres for ved hjelp av husleietilskudd. På bakgrunn av kostnadsanslagene for universitetets bygningsdrift, energiforbruk og investering i 2017, er det vedtatt en gjennomsnittlig vekst på 17,3 % for 2018, eller 14,2 % ut over LPK. Faktisk endring vil variere som følge av forskjellig arealsammensetning. For 2018 blir prisene som følger:

Kategori	Grunnleie	Drift	Felleskostnad	Pris per kvm	Energi per kvm	Sum totalt per kvm
0,0	-	126,83	393,20	520,03	178,19	698,22
0,5	595,77	126,83	393,20	1 115,80	178,19	1 293,99
1,0	680,88	126,83	393,20	1 200,91	178,19	1 379,10
1,5	765,99	126,83	393,20	1 286,02	178,19	1 464,21
2,0	851,10	126,83	393,20	1 371,13	178,19	1 549,32
2,5	936,21	126,83	393,20	1 456,24	178,19	1 634,42
3,0	1 021,32	126,83	393,20	1 541,35	178,19	1 719,53

Anslaget på energikostnader er noe høyere enn i 2017. Det forventes en økning i pris per kilowatttime, samtidig som det budsjetteres med et lavere forbruk av fjernvarme enn i 2017.

Prisen for undervisningsrom øker med 2,8 %. Akontobeløpet øker derimot med 2,0 %, som betyr at det er forutsatt en reduksjon i bruk av undervisningsrom ved fakultetene, sammenlignet med 2017. Det er lagt til grunn erfaringstall fra høst 2016 og vår 2017. Leie for undervisningsrom vil bli avregnet halvårlig mot faktisk bestilte rom gjennom systemet for rombooking. Det ble i sak 118/17 åpnet for at det i løpet av 2018 kan innføres en differensiert prisstruktur for å effektivisere bruken av undervisningsrom med hensyn til tidsrommet rommet er booket og skal benyttes. En slik endring kan få en effekt på faktisk belastet undervisningsrom i løpet av 2018.

For 2018 gir dette følgende husleiekostnader for fakultet og avdelinger, fordelt på husleie, tomgangsleie, energi og undervisningsrom.

Avdeling	Husleie uten energi 2018	Tomgangsleie 2018	Husleie uten energi 2017	Energi 2018	Energi 2017	Leie underv.rom 2018	Leie underv.rom 2017
A 11 HF	27 470 941	1 017 091	25 199 136	3 534 169	3 665 604	5 155 699	5 305 345
A 12 MN	96 016 267	3 224 531	84 154 910	12 277 837	12 153 133	6 348 240	6 512 659
A 13 MED	70 786 800	2 315 191	60 451 332	8 665 617	8 354 958	2 859 993	2 873 238
A 15 SV	25 797 013	921 899	20 867 103	3 290 671	3 019 018	3 688 749	3 571 490
A 16 JUS	12 020 053	455 049	10 392 614	1 537 313	1 500 165	2 621 084	2 466 225
A 17 PS	19 012 220	680 949	16 734 834	2 457 873	2 437 970	2 739 823	2 221 682
A 18 KMD	30 589 748	964 447	5 678 369	3 699 401	879 508		
A 19 FFS	4 624 544	145 917	4 107 233	563 282	562 465		
A 32 UB	30 977 682	982 415	27 403 716	3 950 281	3 899 249		
A 34 BM	41 288 902	1 323 935	37 572 638	5 781 210	5 827 630		
Sum fakulteter	358 584 170	12 031 425	292 561 886	45 757 653	42 299 700	23 413 589	22 950 641
B 21 ADM	24 035 788	760 856	17 342 043	3 015 049	2 469 276		
B 22 IT	5 884 618	274 187	5 544 116	3 863 587	3 668 503		
Sum IT og ADM	29 920 406	1 035 042	22 886 159	6 878 635	6 137 779	-	-
C 20 UST - ANDRE	71 417 535	2 328 326	61 498 864	8 775 432	8 512 578	2 586 411	2 502 347
C 23 EIA	77 356 754	-15 398 803	73 481 351	11 253 062	12 508 763	-26 000 000	-25 452 988
C 35 Andre	126 157	4 010	111 191	16 395	16 287		
Sum UiB felles	148 900 446	-13 066 468	135 091 406	20 044 889	21 037 628	-23 413 589	-22 950 641
Totalsum	537 405 022	-	450 539 451	72 681 177	69 475 108	-	-

Som følge av arbeidet med en felles internhusleiemodell for de selvforvaltende universitetene er det innført en ny komponent i grunnleien, kalt tomgangsleie. Dette er et tillegg i pris for ledige lokaler. Denne endringen kompenseres via husleietilskudd, slik at dette ikke påvirker den totale husleiebelastningen for brukerne.

Indirekte kostnader, egeninnsats og fellesbidrag

For sats til dekning av indirekte kostnader (overhead) skilles det i prosjektmodulen mellom den beregnede satsen for inndekning av indirekte kostnader av finansør (inntektsoverhead) og den som beregnes som faktiske indirekte kostnader (kostnadsoverhead). Dersom inntektsoverhead er lavere enn kostnadsoverhead, vil forskjellen automatisk bli ført som egenandel i prosjektet.

I løpet av 2015 ble det mulig å legge inn ulike sats for kostnadsoverhead på prosjektene og per bidragsyter i prosjektene. Satsen som legges inn skal være basert på kronesatsene for indirekte kostnader som er beregnet etter TDI-modellen, slik at prosjekter vil budsjetteres og regnskapsføres i samsvar med TDI-modellen. Satsene skal beregnes for alle nye PA-prosjekter som opprettes, ved flere bidragsytere beregnes det en sats per bidragsyter. Informasjon om beregning og maler for beregning av satser ligger på ansattssidene.

Fusjonen med KHiB tilsier beregning av nye satser for indirekte kostnader. Den fulle effekten av fusjonen med KHiB vil ikke være synlig for UiB før året 2017 er over og regnskapet ferdigstilt. Satsene vil beregnes på nytt i 2018 og videreføres i 2017 med LPK:

Type årsverk	Beløp	Består av
Teknisk/administrative årsverk	kr 124 000	Arbeidsplassats
Vitenskapelige årsverk	kr 449 000	Arbeidsplassats + forskningsspesifikk sats

Bruk av forskningsinfrastruktur (leiestedskostnader) skal synliggjøres i prosjektenes budsjett og regnskap som direkte kostnader. Leiestedsprisene beregnes ved enhetene ved hjelp av maler og andre hjelpemidler fra Økonomiavdelingen. Internartene 9086/9186 brukes til hhv. belastning og godskriving av leiested.

Universitetets fellesøkonomi belaster fakultetene med et fellesbidrag per BOA-årsverk og for rekrutteringsstillinger på grunnbevilgningen. Fellesbidraget for rekrutteringsstillinger på GB videreføres med LPK og belastes med 71 000 pr årsverk i 2018. Ordningen med to ulike satser for BOA-årsverk videreføres i 2018. For teknisk-administrative årsverk er satsen 71 000 kroner og for vitenskapelige årsverk er satsen 142 000 kroner. Fellesbidraget blir belastet med 1/12 hver måned.

Ordningen med fellesbidrag på frikjøp vil bli videreført i 2018. Det er viktig at alle føringene på art 9024 merkes riktig, slik at føringen av fellesbidrag blir riktig. "T" (for teknisk/administrativ) eller "V" (for vitenskapelig) i tillegg til årsverkandel frikjøpt i prosent. Eksempel på linjebeskrivelse blir da: «V 50 % O. Olsen jan-17». Frikjøp som er ført uten slik merking vil medføre belastning av fellesbidragssetten for vitenskapelige årsverk.

Inntekter fra BOA kan og vil normalt bidra til dekning av fakultetenes utgifter til husleie. Fakultetene har inngått avtaler om arealer og forvalter disse. De har fullmakt til å belaste egen BOA-virksomhet med husleie og eventuelle andre kostnader.

Instituttene har ansvar for at reelle direkte og indirekte kostnader synliggjøres i budsjett og regnskap for bidrags- og oppdragsvirksomheten. Oppdragsprosjekter skal alltid fullfinansieres for å unngå konkurransevridning. Bidragsprosjekter kan delfinansieres, og universitetets egeninnsats i disse tilfellene, for eksempel bidrag til å finansiere indirekte kostnader og eventuell annen egenfinansiering, skal synliggjøres i prosjektbudsjettene og prosjektregnskapene. Instituttene har ansvar for at alle indirekte kostnader føres per prosjekt.

Rekrutteringsstillinger

Måltall for rekrutteringsstillinger er gitt av tabell 1, der fakultetene selv kan disponere mellom stipendiater og postdoktorer, der antall stipendiater ikke kan være lavere enn 80 % av måltallet.

For 2018 blir inntektsføringen av rekrutteringsstillinger som i 2017. Oppdelingen av «gamle» (tildelt før 2005) og «nye» (tildelt etter 2005) stillinger vil opprettholdes og inntektsføringen vil skje etter KD sin fordelingsnøkkel. Inntekten for «nye» stillinger vil bli avregnet mot måltall etterskuddsvis hvert halvår. Dersom fakultetet ligger under måltallet for «nye» stipendiater vil inntekten justeres ned med allerede inntektsført beløp for antall årsverk under måltallet. Justering vil ikke bli gjort dersom fakultetet ligger over måltallet for «nye» stipendiater.

Innkjøp

Etter økonomireglementet skal bestilling av varer og tjenester være skriftlige og godkjennes av tilsatt som har budsjett disponeringsmyndighet. Det elektroniske bestillingssystemet skal benyttes jf. styresak 13/16. Som statlig institusjon er universitetet lovpålagt å gjennomføre konkurranse ved alle anskaffelser for å sikre optimal ressursutnyttelse. Ved anskaffelser over 100.000 kroner, stilles strenge krav til gjennomføring og dokumentasjon. Seksjon for innkjøp skal bistå i alle innkjøp over 100.000 kroner dersom det ikke foreligger rammeavtaler. Felles rammeavtaler er basert på konkurranse og gir tilgang for alle enheter til å foreta enkeltkjøp uansett beløpsgrense hos avtaleleverandøren(e). For produkter som kan kjøpes gjennom etablerte rammeavtaler, er enhetene forpliktet til å benytte avtalen(e). For mer informasjon, se <http://www.uib.no/foransatte/102700/anskaffelser-og-innkj%C3%B8p>

2 Mål for universitet og høgsckolar

2.1 Om målstrukturen

Kunnskapsdepartementet reviderte målstrukturen for universitet og høgsckolar i 2015 for å tydeleggjere regjeringa sine mål og prioriteringar, og for å forenkle målstrukturen.

Departementet har fastsett overordna og langsiktige mål for utdannings- og forskingssektoren. Sektormåla for 2018 er dei same som dei har vore sidan 2015.

Universitet og statlege høgsckolar skal sjølv fastsette egne verksemdmål og relevante styringsparametrar som speglar profilen og utviklingsstrategien til institusjonen. Verksemdmåla skal medverke til å nå sektormåla.

Universitet og statlege høgsckolar skal legge mål- og resultatstyring, med integrert risikostyring, til grunn for planlegging og oppfølging av verksemda. Departementet har ikkje same styringsrolle overfor private høgsckolar, men oppfordrar desse institusjonane til å arbeide på same måte.

Departementet har fastsett nasjonale styringsparametrar på resultatområde som har særleg merksemd i styringa av sektoren. Departementet forventar at institusjonane vurderer egne resultat og ambisjonar på dei nasjonale styringsparametrane.

Etter dialog med sektoren reviderte Kunnskapsdepartementet i 2016 dei nasjonale styringsparametrane. Dei nasjonale styringsparametrane for 2018 er dei same som for 2016 og 2017. Eit prinsipp som ligg til grunn, er at datagrunnlaget for alle styringsparametrane skal vere tilgjengeleg i nasjonale databasar eller gjennom nasjonale undersøkingar. Alle styringsparametrane, med unntak av kandidattal, er sett opp som forholdstal slik at resultata kan samanliknast over tid og mellom institusjonar det er relevant å samanlikne. Enkelte styringsparametrar er likevel mest eigna for samanlikning av resultat over tid for institusjonen, ikkje mellom institusjonar, sidan institusjonane har ulik profil. For kandidattal har departementet fastsett måltal for enkelte utdanningar på kvar institusjon. Nokre av styringsparametrane inngår også som indikatorar i finansieringssystemet. Sjå kap. 4.

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonane sett samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Aktuelle institusjonar må ta omsyn til desse måla i styringa av og planane for verksemda.

Departementet innfører gradvis ei ordning med fleirårige utviklingsavtalar mellom departementet og dei statlege institusjonane, jf. Prop. 1 S (2017–2018). Utviklingsavtalane skal bidra til å nå måla om høg kvalitet, tydelegare institusjonsprofilar og betre arbeidsdeling.

I 2017 er det etablert ei prøveordning med fem institusjonar: Noregs teknisk-naturvitskapelege universitet, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Høgsckolen i Sørøust-Noreg og Høgsckolen i Østfold. Avtalane er ein del av tildelingsbrevva. Ordninga blir utvida med ytterlegare fem institusjonar i 2018: Nord universitet, Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske

universitet, Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen og Høgskolen i Innlandet. Førebels er det ikkje knytt økonomiske verkemiddel til avtalane.

Innhaldet i avtalen skal i hovudsak utarbeidast etter initiativ frå institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold blir drøfta. Ein føresetnad for utviklingsavtalane er at departementet og institusjonen er einige om innhaldet. Departementet tar sikte på at avtalane skal vare i 3-4 år, og at vurderinga av måloppnåing vil skje gjennom kvalitative og kvantitative måleparametrar, som institusjonen og departementet er blitt einige om som del av avtalen. Måla i utviklingsavtalen må vere operasjonaliserbare og etterprøvbare og skal vere ein integrert del av eller samordna med målstrukturen til institusjonane.

Utviklingsavtalane skal bidra til den faglege utviklinga ved universiteta og høgskolane og vere til støtte for styret. Avtalane rokkar ikkje ved det ansvaret styret har for planar, strategiar og forvaltning. Avtalene skal tene som instrument for å løfte saker eller område der styret og leiinga ser behov for særskild merksemd og trykk på gjennomføring. Utviklingsavtalane skal òg vere eit verkemiddel for nasjonal koordinering på frivillig basis.

Prøveordninga legg grunnlaget for at utviklingsavtalar skal bli ein fast del av styringsdialogen for alle dei statlege institusjonane. Departementet tar sikte på at alle universitet og statlege høgskolar skal ha utviklingsavtalar frå 2019, og at alle institusjonane på sikt skal ha same avtaleperiode. Departementet meiner at eit system med utviklingsavtalar der avtalane startar og sluttar samtidig, vil vere viktig for å nå målet om betre arbeidsdeling.

I Prop. 1 S (2016–2017) for Kunnskapsdepartementet blei det varsla at departementet tar sikte på å legge fram forslag til korleis økonomiske verkemiddel kan koplart til avtalane. Institusjonane har spelt inn synspunkt om ulike modellar for finansiering. Regjeringa held fast ved at det skal knyttast økonomiske verkemiddel til utviklingsavtalane, og tar sikte på at finansiering av avtalane kan implementerast i 2019, når alle institusjonane har utviklingsavtalar. På bakgrunn av innspela frå sektoren vil departementet legge fram forslag til finansieringsmodell for utviklingsavtalar i Prop. 1 S (2018–2019) for Kunnskapsdepartementet.

2.2 Sektormål og nasjonale styringsparametrar for 2018

Kunnskapsdepartementet har fastsett fire overordna sektormål for universitet og høgsckolar i Prop. 1 S (2017–2018) for Kunnskapsdepartementet. Alle universitet og høgsckolar som får løyving eller tilskott frå Kunnskapsdepartementet, skal bidra til å nå måla. Rapporteringskrava og dataspesifikasjonar vil vere tilgjengelege på nettsidene til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) i januar 2018.¹

For 2018 gjeld desse sektormåla og tilhøyrande styringsparametrar (datakjelde for den enkelte styringsparameteren står i parentes):

Sektormål 1: Høg kvalitet i utdanning og forskning

For å møte utfordringane samfunnet står overfor, må norsk høgre utdanning og forskning ha høg kvalitet. Studentane må få god undervisning uansett kva studiestad dei har valt. Arbeidsgivarar må vere trygge på at kandidatane er godt kvalifiserte, og samfunnet må kunne stole på at forskinga blir utført i solide fagmiljø med høg kompetanse. Evalueringar viser at utdanninga og forskinga i Noreg er god, men at vi har fleire svake og fragmenterte utdannings- og forskingsmiljø, og at vi har få framifrå miljø. Regjeringa vil at alle utdannings- og forskingsmiljøa i Noreg skal ha høg kvalitet, og at fleire skal hevde seg internasjonalt. Dette inkluderer også fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid.

Styringsparametrar:

- *Delen bachelorkandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*
- *Delen mastergradskandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*
Delene studentar som gjennomfører utdanninga på normert tid, er framleis for låg. Forseinkingar inneber betydelege kostnader for den enkelte studenten og bind ressursar ved institusjonane. Låg gjennomføring av utdanninga kan også vere ein indikator på dårleg kvalitet. Rapporteringa for 2018 som departementet får i 2019, vil vise resultatane for 2015-kullet for bachelorkandidatar, og 2016-kullet for mastergradskandidatar.
- *Delene ph.d.-kandidatar som gjennomfører innan seks år (DBH)*
Måltala i Meld. St. 30 (2008–2009) *Klima for forskning*, jf. Innst. S. nr. 354 (2008–2009), er ikkje nådde. Rapporteringa for 2018 som departementet får i 2019, vil vise resultatane for 2012-kullet.
- *Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten (Studiebarometeret - NOKUT)*
Studiebarometeret viser data frå ei nasjonal studentundersøking om korleis studentane oppfattar kvaliteten i studieprogramma.

¹ <http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

- *Fagleg tidsbruk (timar) per veke blant heiltidsstudentar (Studiebarometeret - NOKUT)*
Krav til studentane og engasjementet deira er blant faktorane som påverkar læringa til studentane. Skal studentane utnytte eige læringspotensial fullt ut, krev det at dei investerer tilstrekkeleg tid i utdanninga.
- *Talet på publikasjonspoeng per fagleg årsverk (DBH)*
Publiseringspoeng er eit uttrykk for både volum og kvalitet på den vitskapelege publiseringa. I sektoren er det rom for betring, særleg med omsyn til kvaliteten i publikasjonane.
- *Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk (Forskingsrådet/NIFU)*
Regjeringa har som mål at Noreg skal auke forskingssamarbeidet med EU. Det vil bidra til å auke kvaliteten i norsk forskning, styrke innovasjonsevna og verdiskapinga og gjere oss betre i stand til å møte store utfordringar i samfunnet.
- *Delen utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totaltalet på studentar (DBH)*
EUs program for utdanning, ungdom og idrett, Erasmus+, er eit viktig verkemiddel for mobilitet og internasjonal erfaring. Det er for få studentar som reiser ut som del av utdanninga, og særleg er det få som reiser ut på Erasmus+-program.

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Grunnlaget for framtidig verdiskaping og velferd i Noreg er å realisere kunnskapssamfunnet. Regjeringa har som ambisjon at Noreg skal vere eit av dei mest innovative landa i Europa. Universitet og høgskeolar er sentrale i den økonomiske, kulturelle og sosiale utviklinga både regionalt og nasjonalt, og avgjerande for å vidareutvikle kunnskapssamfunnet. Noreg har eit kunnskapsintensivt arbeidsliv med behov for oppdatert kunnskap og kompetanse. Skal universitet og høgskeolar fylle denne rolla, må dei ha eit utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Noreg treng forskning, fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidatar som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentleg og privat sektor.

Styringsparametrar:

- *Delen mastergradskandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning (Kandidatundersøkinga - NIFU)*
Sysselsetting i relevant arbeid er ein indikator på om utdanninga er relevant for arbeidslivet. NIFU gjennomfører ei spørjeundersøking blant personar med mastergrad om lag eit halvt år etter at dei har fullført utdanninga. Undersøkinga blir gjennomført anna kvart år.
- *Bidragsinntekter frå Forskringsrådet per fagleg årsverk (DBH)*
- *Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk (DBH)*
Det er behov for sterkare koplingar mellom forskning, høgre utdanning og innovasjon. Det er potensial for meir samspel enn i dag som kan gi utslag i inntekter frå bidrags- og

oppdragsverksemd. Storleiken på inntekter frå Forskingsrådet er også ein indikator på kvalitet i forskinga.

- *Delen forskingsinnsats i MNT-fag (FoU-statistikken - NIFU)*
MNT-faga (matematikk, naturvitskap og teknologi) har særleg betydning for framtidig verdiskaping og for å gjere det mogleg å oppretthalde velferdsnivået i Noreg. MNT-faga har ikkje hatt like stor auke i driftsutgifter til FoU som andre fagområde i perioden 2001-15. Det er eit mål å styrke forskingsinnsatsen i desse faga. NIFU gjennomfører denne undersøkinga anna kvart år.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

Utdanningstilbodet skal legge til rette for god tilgang til nødvendig arbeidskraft og kompetanse i alle delar av landet. God tilgang inneber ikkje berre geografisk nærleik, men også tilbod om studiefinansiering og studentbustad, at studietilbodet er tilpassa ulike typar studentar, bruk av digitale læringsressursar og anna som gjer det mogleg med livslang læring. Regjeringa vil at alle skal ha tilgang til høgre utdanning, og at det skal vere mogleg for alle å ta høgre utdanning, uansett kjønn, etnisk, sosial og økonomisk bakgrunn og bustad. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.

Styringsparameter:

- *Kandidattal på helse- og lærarutdanningane, jf. måltal (DBH)*
Dette er utdanningar der det er kritisk at institusjonane møter behova i samfunnet. For helsefagutdanningane er måltala i stor grad oppfylt, mens det framleis er utfordringar for lærarutdanningane. Kandidatmåltala går fram av tabellen under kap. 2.3. Institusjonane kan sette høgre måltal på utdanningane enn det departementet har fastsett. For andre utdanningar set institusjonen sjølv eventuelle kandidatmåltal.

Sektormål 4: Effektiv, mangfaldig og solid høgre utdanningssektor og forskingssystem

Ein effektiv, mangfaldig og solid høgre utdanningssektor og tilsvarende forskingssystem skal bidra til best mogleg måloppnåing på dei tre første sektormåla. Universitet og høgskolar forvaltar ein betydeleg del av midlane for fellesskapet. Ressursane skal brukast effektivt og til beste for samfunnet. Institusjonane skal utvikle profilar i tråd med styrke og eigenart, og bidra til ein differensiert sektor med høg kvalitet. Vidare skal dei møte behova i samfunnet på ulike område og bidra til at Noreg kan hevde seg internasjonalt som ein framifrå kunnskapsnasjon. Det vil framleis vere behov for samarbeid, arbeidsdeling og fagleg konsentrasjon i universitets- og høgskolesektoren etter at strukturreforma er gjennomført. Institusjonane må halde fram med å sjå korleis dei saman kan løyse utfordringar i sektoren. Institusjonar som har grunnlag for det, er forventa å dyrke fram utdannings- og forskingsmiljø som kan hevde seg i verdstoppen.

Styringsparametrane under dei tre første sektormåla vil også seie noko om måloppnåinga på dette målet, sidan sektormål 4 er eit tverrgående mål som skal bidra til best mogleg

måloppnåing på dei tre første sektormåla. Departementet har i tillegg sett desse styringsparametrane under sektormål 4:

Styringsparametrar:

- *Talet på studiepoeng per fagleg årsverk (DBH)*
Denne styringsparameteren gir saman med dei andre styringsparametrane under sektormål 1 og 2 indikasjonar på utviklinga i effektiviteten ved den enkelte institusjonen.
- *Delen kvinner i dosent- og professorstillingar (DBH)*
Veksten i delen kvinner i dei faglege toppstillingane er såpass langsam at det er nødvendig å halde oppe merksemda på området for å nå raskare resultat.
- *Delen mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillingar (DBH)*
Det er framleis for høg del mellombels tilsette i sektoren, særleg i undervisnings- og forskarstillingane. Styringsparameteren gjeld ikkje for private høgskolar.
- *Delen av samlingane og objekta ved universitetsmusea som er tilstrekkeleg sikra og bevart (DBH)*
Tilfredsstillande sikring og bevaring av samlingane og objekta ved universitetsmusea er framleis ei utfordring.